

Scan

ปัจจัยการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการ
โรงพยาบาลอยเด่า

นายอรรถอนันท์ กำโน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

พ.ศ. 2553

**The Marketing Factors Relating to Customer's
Behavior in Doitao Hospital**

Mr. Attanon Kumno

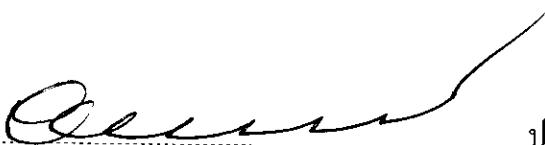
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการ โรงพยาบาลอย่างเต่า
ชื่อและนามสกุล	นายอรรถนันท์ ก้าโน
แขนงวิชา	บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. เชาว์ ใจดี ใจดี ใจดี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เชาว์ ใจดี ใจดี ใจดี)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประภาศรี พงศ์ธนพานิช)

(รองศาสตราจารย์ อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาการจัดการ

ข้อการศึกษาด้านคุณภาพ ปัจจัยการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลโดยเด่า
ผู้ศึกษา นายอรรถนนท์ กำโน รหัสนักศึกษา 2513002507 ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. เซาว์ ใจจนแสง ปีการศึกษา 2553

บททั้งหมด

การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรมของการใช้บริการโรงพยาบาลโดยเด่า (2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้โรงพยาบาลโดยเด่า (3) ความสัมพันธ์ของ ปัจจัยส่วน ประเมินทางการตลาดกับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลโดยเด่า (4) แนวทางการปรับปรุงการบริการของ โรงพยาบาลโดยเด่า

วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลโดยเด่า จำนวน 385 คน ตามสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบนั่งอิฐ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่าที่ และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการศึกษา พบว่า (1) พฤติกรรมการมาใช้บริการโรงพยาบาลโดยเด่า ส่วนใหญ่มาใช้บริการ เพราะต้องการรักษาอาการเจ็บไข้ไม่สบาย โดยส่วนใหญ่เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลโดยเด่า เพราะสะดวก ใกล้ที่ทำงาน ใกล้บ้าน โดยมาใช้บริการ 1-5 ครั้งต่อปี และเข้ารับการรักษาโรคทั่วไปมากที่สุด ซึ่งมีระยะเวลาที่เข้าใช้บริการมากกว่า 5 ปี และมาใช้บริการมากที่สุดในช่วงเวลา 8.00-12.00 น. (2) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการ ในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาร์ชิพ รายได้ สถานภาพสมรส ทุกค้าน ไม่มีความสัมพันธ์กัน (3) ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดในด้านแพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ ราคาสถานที่ในการให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การส่งเสริมการตลาด กระบวนการให้บริการ คุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การใช้บริการของโรงพยาบาลโดยเด่าทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านแพทย์คือ ผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจและหายขาด ไม่เกิดโรคแทรกซ้อนในภายหลัง ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่คือ มีการตรวจและปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนรับการรักษา ด้านราคาคือ ค่ารักษายาและยาสลบคุ้มค่ากับบริการที่ได้รับ ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพคือ สถานที่ที่ดีต่องาน โรงพยาบาลสะดวกต่อการเดินทาง ไปใช้บริการ ด้านการส่งเสริม การตลาดคือ ให้สิทธิพิเศษ โดยลดราคาค่ารักษายาและสำหรับผู้มีบัตรคุ้มครองและบัตรประกันสังคม ด้านกระบวนการให้บริการคือ มีกระบวนการในการนัดหมายและการติดตามผู้รับบริการให้มารับแพทย์ตามนัดหมาย หรือการแจ้งเตือนวันนัดหมายในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถมาดูแลนัดหมายได้ ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการคือ ให้ความอุ่นไอ ให้ความดูแลเอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจอย่างสม่ำเสมอ และมีความเท่าเทียมกันทุกคน (4) แนวทางการปรับปรุงการบริการ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขงานด้านการให้บริการให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ รองลงมาคือ ต้องการให้จัดกิจกรรมการให้ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น กับสุขภาพ และผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนควรออกที่นี่ที่ให้มากขึ้น ด้านลักษณะ

ค่าสำคัญ ปัจจัยการตลาด พฤติกรรม การบริการ โรงพยาบาลโดยเด่า

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาระดับมหาบัณฑิตและการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ โดยได้รับความกรุณา กำลังใจ ชี้แนะแนวทางการศึกษาและคำแนะนำต่างๆ ด้านวิชาการที่มีคุณค่ายิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร. เผ่าว โรจนแสง อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิษย์ของราชน ขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราชทุกท่าน และบุคลากรย์เจ้าหน้าที่ประสานงานของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง ผู้มีพระคุณที่ให้ความช่วยเหลือทุกท่าน รวมทั้งเพื่อนนักศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยแก้ปัญหาให้ ดุล่วงไปได้ด้วยดีเสมอมา

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้คุ้มครองแบบสอบตามทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่า ในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษารั้งนี้

ผู้ศึกษาขอขอบคุณอย่างยิ่งสำหรับกำลังใจพิเศษ ตลอดจนความช่วยเหลือต่างๆ ที่ได้รับ จากคุณอรรถนนท์ ก่อใน ที่ได้ให้การสนับสนุนการศึกษารั้งนี้ด้วยการดูแลบุตรธิดาทั้งสองคน ตลอดระยะเวลาของการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาขออน obed บิรา นารดา ที่ได้ให้ชีวิต และให้การอบรมสั่งสอนให้ผู้ศึกษารู้จักการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่เคยให้ความรู้และสร้างพื้นฐานที่ดีทางการศึกษาให้แก่ผู้ศึกษา จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษารั้งนี้

อรรถนนท์ ก่อใน

พฤษภาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๙
บทที่ 1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
กรอบแนวคิดการศึกษา	๓
ประเด็นปัญหาการศึกษา	๓
สมมติฐานการศึกษา	๔
ขอบเขตการศึกษา	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๗
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๘
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค	๘
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ	๙
การบริการของโรงพยาบาล	๑๑
ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ	๑๒
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๘
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	๒๑
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๒๑
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๒๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ	
ความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดต่อการใช้บริการของ	
โรงพยาบาลดอยเต่า	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการมาใช้บริการโรงพยาบาลดอยเต่า	33
การทดสอบสมมติฐาน	34
ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของ	
โรงพยาบาลดอยเต่า	43
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	44
สรุปผลการศึกษา	44
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	54
ก แบบสอบถาม	55
ประวัติผู้ศึกษา	61

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ค่าร้อยละ จำแนกตามปัจจัยด้านประชาราศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านแพทย์โรงพยาบาลคอยเต่า ($n = 385$).....	27
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ($n = 385$).....	28
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา ($n = 385$).....	29
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ ($n = 385$)	30
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ($n = 385$).....	31
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ ($n = 385$).....	31
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับ ผู้ใช้บริการ ($n = 385$).....	32
ตารางที่ 4.9 ค่าร้อยละ จำแนกตามพฤติกรรมการมาใช้บริการ โรงพยาบาลคอยเต่า.....	33
ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศแตกต่างกันต่อปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลคอยเต่า.....	34
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอายุแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลคอยเต่า.....	36
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลคอยเต่า.....	37
ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอาชีพแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลคอยเต่า.....	39

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีรายได้แตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า.....	40
ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า.....	42
ตารางที่ 4.16 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลดอยเต่า.....	43

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 แสดงตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม 3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยสี่ เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการอันประกอบไปด้วย เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยาภัยโรค และการมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องการ ดังคำพูดที่ว่า “อโรคยาประมาลากา” หรือความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ แต่มีอหลักเดียวไม่ได้สิ่งที่ต้องมองคือไปกีดขวาง ทำให้คนเองและครอบครัวปราศจากการกล้ากลามจากโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ดังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่จึงพึ่งพาสถานพยาบาลที่รัฐและเอกชนมีอยู่อันได้แก่ โรงพยาบาล สถานีอนามัย คลินิก เป็นต้น

ในขณะนี้คนไทยแนวโน้มที่จะมารับบริการสุขภาพจากสถานบริการมากยิ่งขึ้น มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ประชาชนมีความคาดหวังต่อการรับบริการด้านการแพทย์สูง ซึ่งประชาชนได้ให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพและคุณภาพชีวิตมากขึ้นตามลำดับ สถานบริการด้านสุขภาพภาครัฐมีข้อจำกัดทางทรัพยากรมากกว่าภาคเอกชนที่มีการให้บริการที่ดีกว่าและมีการแข่งขันการให้บริการสูง ภาครัฐจะปรากฏในเรื่องของจำนวนผู้มารับบริการสูงขึ้น เกิดความล่าช้า ความแออัด คุณภาพบริการ บุคลากรให้บริการมีจำนวนจำกัด ความเห็นชอบด้วยของผู้ให้บริการ จากจุดนี้ความคาดหวังของประชาชนสูงขึ้น ทำให้ความต้องการทางด้านการบริการและความไม่พอใจของผู้ใช้บริการที่ได้รับสั่งผลให้มีการร้องเรียนทางสื่อสารมวลชนต่างๆ และการฟ้องร้องต่อองค์กรวิชาชีพและแนวโน้มมีการใช้มาตรการทางกฎหมายเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้มาใช้บริการเสื่อมถอยลง

โรงพยาบาลดอยเต่าเป็นโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และเป็นสถานพยาบาลประจำอำเภอดอยเต่าของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงพยาบาลขนาดกลางมีจำนวน 30 เตียง พื้นที่ให้บริการประชาชนในอำเภอดอยเต่าที่ประกอบไปด้วยตำบลต่างๆ 6 ตำบล 43 หมู่บ้าน มีประชากรจำนวนทั้งหมด 30,713 คน (การปักครองส่วนภูมิภาคอำเภอดอยเต่า 2552: 1) ปัจจุบัน การรักษาพยาบาลโดยสถานพยาบาลของรัฐกำลังได้รับการพัฒนาในระดับการให้บริการที่ดีและ

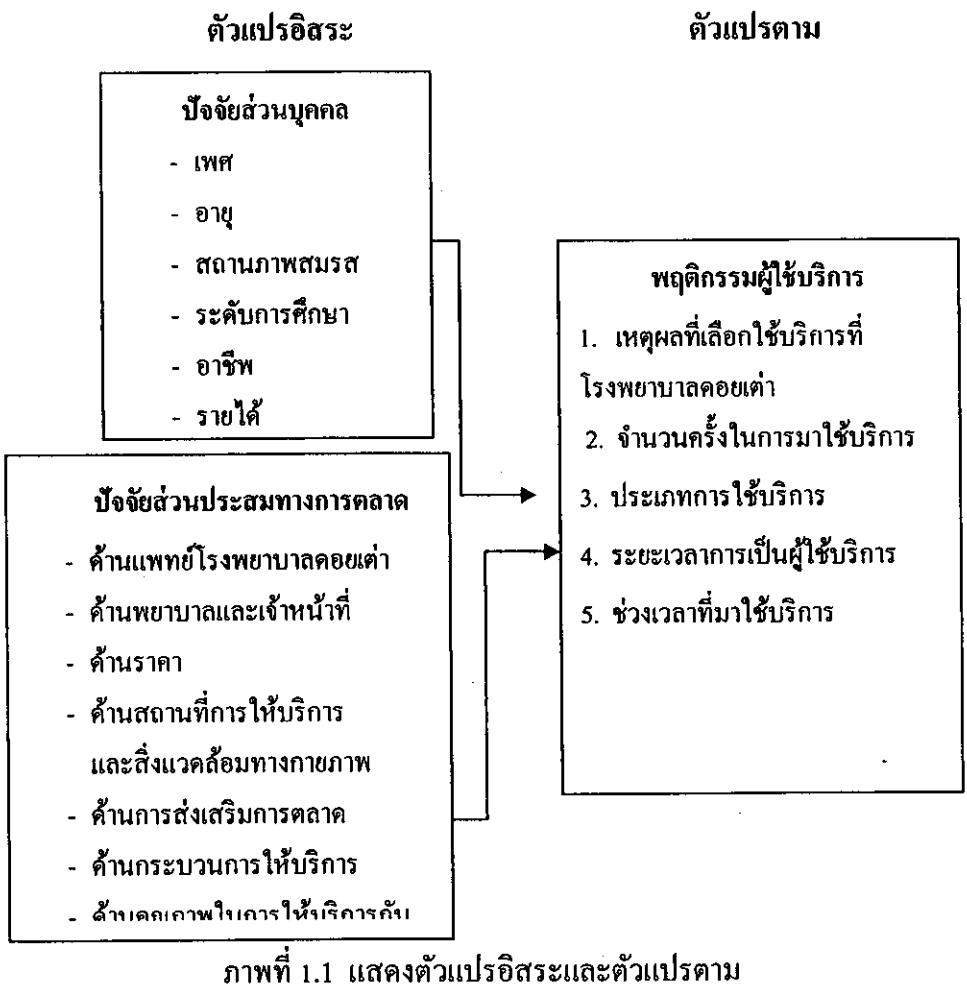
รวดเร็ว快捷ก่อนเพื่อนอนบริการที่คีแก่ประชาชนที่มาใช้บริการ ซึ่งหากเป็นสถานพยาบาลขนาดใหญ่ก็อาจเป็นปัญหาสำหรับด้านการให้บริการประชาชนที่จะให้บริการได้ทั่วถึงหรือไม่ โดยการให้บริการหมายรวมถึงการให้การบำบัด การรักษาพยาบาลด้วยบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ และพยาบาล และการมีนารายาหในการให้บริการที่ดี สะดวก รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์จากคำวิจารณ์ ต่างๆ ที่สถานพยาบาลในกำกับของรัฐ ได้รับ ก็คือ การให้บริการที่ล่าช้า การตัดสินใจในการรักษา ทำได้ไม่ทันเหตุการณ์

ผู้ศึกษาในฐานะเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมและเคยใช้บริการ ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการศึกษา ปัจจัยการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการ โรงพยาบาลดอยเต่า เพื่อให้ทราบถึง ระดับการบริการที่ต้องการของผู้มาใช้บริการ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริการ โรงพยาบาล ดอยเต่า เพื่อผลการวิจัยอาจนำไปเป็นข้อพิจารณาของระดับผู้บริหาร โรงพยาบาล ได้นำไปใช้เป็น แนวทางในการบริการและอนรับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจะได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่ เหมาะสมต่อการให้บริการทางการแพทย์ของโรงพยาบาลดอยเต่า

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของการใช้บริการโรงพยาบาลดอยเต่า
- 2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้บริการ โรงพยาบาลดอยเต่า
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลดอยเต่า
- 2.4 เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

4. ประเด็นปัญหาการศึกษา

- 4.1 ผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลมีพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลดอยเต่าอย่างไร
- 4.2 ความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการมีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า หรือไม่

5. สมนติฐานการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมนติฐานการศึกษา ดังนี้

5.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างไร

5.2 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างไร

6. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการที่มีความสัมพันธ์กับการบริการโรงพยาบาลอย่างไร โดยมีขอบเขตการศึกษาดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้ศึกษาไม่ทราบจำนวนประชากรที่มาใช้บริการ โรงพยาบาลอย่างเต็มที่ได้เป็นจำนวนที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลอย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรของผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลอย่างเต็มที่ ผู้ศึกษาจึงได้ใช้วิธีการคำนวณเพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2544:120)

ดังนั้น จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลอย่างเต็มที่จำนวนทั้งสิ้น 385 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้/เดือน อารีพ และระดับการศึกษา และ 2) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดประกอบด้วย ด้านแพทย์ โรงพยาบาลอย่างเต็มที่ ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ด้านราคานาค่า ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมผู้ใช้บริการประกอบด้วย เหตุผลที่เลือกใช้บริการ ความถี่ในการใช้บริการ ประเภทการใช้บริการ รวมถึงระยะเวลาการเป็นผู้ใช้บริการ และช่วงเวลาที่มาใช้บริการ

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงพยาบาลดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 4 เดือน โดยเริ่มจากเดือนกรกฎาคม

ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2553

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงพยาบาล หมายถึง โรงพยาบาลดอยเต่า สำนักงาน疾控 จังหวัดเชียงใหม่

ผู้มาใช้บริการ หมายถึง ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย และผู้มาติดต่อโรงพยาบาล เพื่อรับบริการ
ต่างๆ ที่โรงพยาบาลให้บริการ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า^{ที่มีลักษณะแตกต่างกัน} ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้/เดือน อาชีพ และระดับการศึกษา

พฤติกรรมการใช้บริการ หมายถึง พฤติกรรมการใช้บริการของผู้มาใช้บริการ
โรงพยาบาลดอยเต่า ได้แก่ เหตุผลที่เลือกใช้บริการ ความถี่ในการใช้บริการ ประเภทการใช้บริการ
ระยะเวลาการเป็นผู้ใช้บริการ และช่วงเวลาที่มาใช้บริการ

ด้านแพทย์โรงพยาบาลดอยเต่า หมายถึง ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ความมีเชื่อสัมภิงและ
คุณวุฒิ ความสามารถในการวินิจฉัยโรค การให้ข้อมูลเบื้องต้นที่ดีและพอดีเพียงสำหรับการตัดสินใจ
เลือกวิธีการรักษา รวมถึงการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังการรักษาเพื่อให้การรักษาเป็นไปด้วย
ความมีประสิทธิภาพ มีศิลปะในการพูดให้กำลังใจและสร้างขวัญที่ดีกับผู้ใช้บริการ และ
ผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจและหายขาด ไม่เกิดโรคแทรกซ้อนในภายหลังของแพทย์
โรงพยาบาลดอยเต่า สำนักงาน疾控 จังหวัดเชียงใหม่

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ หมายถึง การที่พยาบาลและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลดอยเต่า^{สำนักงาน疾控 จังหวัดเชียงใหม่} ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการภายในโรงพยาบาลด้วยการต้อนรับด้วย
น้ำเสียงไพเราะสุภาพและอ่อนโนย การตรวจและปฐมนิเทศเบื้องต้นก่อนรับการรักษา รวมถึง
การชี้แนะและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี และการมีบุคลิกภาพดีเหมาะสมกับเป็น
ตัวแทนของโรงพยาบาล

ด้านราคา หมายถึง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในด้านราคางานของโรงพยาบาลดอยเต่า^{สำนักงาน疾控 จังหวัดเชียงใหม่} ซึ่งให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ โดยมีค่ารักษาพยาบาลคุ้มค่ากับบริการ
ที่ได้รับ ค่ารักษาพยาบาลไม่แพงเมื่อเทียบโรงพยาบาลรัฐและเอกชนแห่งอื่นๆ รวมถึงมีเอกสารแจ้ง

อัตราค่าบริการซัคเจนทำให้สามารถประเมินค่าใช้จ่ายได้ และมีการอำนวยความสะดวกในการออกเอกสารเพื่อเบิกค่ารักษาพยาบาลในการรักษา

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดเกี่ยวกับด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยสถานที่ตั้งของโรงพยาบาลและสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ มีสัญลักษณ์หรือป้ายบอกทางไปแผนกต่างๆ อย่างชัดเจน มีสถานที่จอดรถภายในโรงพยาบาลเพียงพอ และสะดวกต่อการมาใช้บริการ มีระบบการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการ มีห้องอาหารที่สะอาด และมีอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ รวมถึงการซัคสถานที่ภายในโรงพยาบาล โถ่โถง รับรื่น ไม่แออัด และมีความสะอาด ปราศจากกลิ่น อีกทั้งยังมีการนำเสนอวิธีการรักษาที่ทันสมัย และนำนวัตกรรมทางการแพทย์ใหม่ๆ มาใช้ในการรักษา

ด้านการส่งเสริมการตลาด หมายถึง ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดเกี่ยวกับด้านการส่งเสริมการตลาดของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย การจัดโปรแกรมราคายังคงที่สูง รวมถึงให้สิทธิพิเศษลดราคาการรักษาพยาบาลสำหรับผู้มีบัตรลดราคาและบัตรประกันสังคม นอกจากนี้ยังมีการตรวจรักษาในราคายังคงที่สูงเมื่อมีเทศกาลสำคัญอีกด้วย

ด้านกระบวนการให้บริการ หมายถึง ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดเกี่ยวกับด้านกระบวนการให้บริการของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ความสะดวกรวดเร็วของขั้นตอนการให้บริการ เริ่มตั้งแต่ การลงทะเบียนผู้ป่วยนอกรถยนต์ขั้นตอน การชำระค่าวัสดุพยาบาล ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด รวมถึงมีกระบวนการในการคัดหมายและการติดตามผู้รับบริการ และการให้นาพบแพทย์ตามที่นัดหมาย หรือการแจ้งเลื่อนนัดหมายในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถมาตามนัดหมายได้

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ หมายถึง ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดเกี่ยวกับด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ความเชื่อถือในค่านิยมคุณภาพในการบริการที่ได้รับ ความตอบสนองอย่างรวดเร็วจากโรงพยาบาล ในกระบวนการรักษาพยาบาล รวมทั้งให้ความคุ้มค่าแก่ผู้ใช้บริการ ให้ความรู้สึกมั่นใจต่อคุณภาพ ทุกครั้งที่เข้ารับการรักษา กับทางโรงพยาบาล

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 เพื่อให้รับรู้ถึงข้อมูลพฤติกรรมการใช้บริการของผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลด้วยตัว อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่

8.2 เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารของโรงพยาบาล ในการปรับปรุงกลยุทธ์การตลาด เพื่อสนับสนุนความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุดเพื่อรักษาและสร้างชื่อเสียงของโรงพยาบาล ให้คงอยู่ตลอดไป

8.3 งานวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางให้กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ใน การศึกษา และเผยแพร่ความรู้สำหรับบุคคลที่สนใจจะศึกษาเรื่องนี้ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่า “พฤติกรรมผู้บริโภค” ไว้ดังนี้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541: 124-125) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำการของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาให้ได้มาแล้วซึ่งการใช้สินค้า และบริการทั้งนี้รวมหมายถึงกระบวนการตัดสินใจและการกระทำการของบุคคลที่เกี่ยวกับการซื้อและการใช้สินค้า

การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นวิธีการศึกษาที่แต่ละบุคคลทำการตัดสินใจที่จะใช้ทรัพยากร เช่น เวลา บุคลากรและอื่นๆ เกี่ยวกับการบริโภคสินค้าซึ่งนักการตลาดต้องศึกษาว่า สินค้าที่เขาจะเสนอแนะให้คือผู้บริโภค (who?) ผู้บริโภคซื้ออะไร (what?) ทำไมจึงซื้อ (why?) ซื้อย่างไร (How?) ซื้อเมื่อไร (when?) ซื้อที่ไหน (where?) ซื้อเพื่อใคร (whom?) รวมทั้งการศึกษาว่าในกรณีอิทธิพลต่อการซื้อเพื่อกันหากำตอบ 7 ประการที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

บทบาทพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง บทบาทของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจซึ่งจากการศึกษาบทบาทพฤติกรรมของผู้บริโภคนักการตลาดได้นำมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดโดยเฉพาะกลยุทธ์การโฆษณาและผู้แสดงโฆษณาให้บทบาทควบบทบาทหนึ่ง เช่น ผู้เริ่ม ผู้มีอิทธิพล ผู้ตัดสินใจ ผู้ซื้อและผู้ใช้โดยทั่วไปมี บทบาท คือ

1. ผู้เริ่ม คือ บุคคลที่รับรู้ถึงความจำเป็นหรือความต้องการเริ่มซื้อและเสนอความคิดเกี่ยวกับความต้องการผลิตภัณฑ์ชนิดใดชนิดหนึ่ง

2. ผู้มีอิทธิพล คือ บุคคลที่ใช้คำพูดหรือการกระทำดึงใจหรือไม่ดึงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ การซื้อและการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ

3. ผู้ตัดสินใจ คือ บุคคลผู้ตัดสินใจหรือมีส่วนในการตัดสินใจว่าจะซื้อหรือไม่ซื้อ อะไร ซื้อย่างไร หรือซื้อที่ไหน

4. ผู้ซื้อ คือ บุคคลที่ซื้อสินค้าจริง

5. ผู้ใช้ คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริโภค การใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ

อดุลย์ ชาตุรงคกุล และคลาย ชาตุรงคกุล (2545: 6) ได้ให้ความหมายของคำว่า “พฤติกรรมผู้บริโภค” ว่าเป็นกิจกรรมค่างๆ ที่บุคคลกระทำเมื่อได้รับบริโภคหรือสินค้าบริการไป ถึงการขัดสินค้าหรือบริการหลังการบริโภคด้วย

สรุปได้ว่า พฤติกรรมเป็นการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีผลมาจากการ เชื่อ ความคิด ทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็น เครื่องช่วยในการตัดสินใจ การลงความเห็นอาจเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ และไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการ ถูกต้องหรือไม่ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอย่างมาก คือ ความรู้ประสบการณ์ และ สภาพแวดล้อม

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ

กิตตินัย สิงห์ชัย (2540: 25) ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักการสำคัญของการบริการถูกค้า ที่ควรปฏิบัติทั้งในองค์กรของรัฐและเอกชน ควรขึ้นหลักปฏิบัติตัวดังนี้ ควรให้บริการเฉพาะเรื่องงานเท่านั้น หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการควรจะจำกัดเฉพาะเรื่องงานเท่านั้น ผู้ให้บริการไม่ควรเอาเรื่องส่วนตัวเข้ามามากเกินช่อง การปฏิบัติโดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน หมายความว่าผู้ให้บริการจะต้องปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ โดยความเป็นธรรมไม่ถือเอาดีอิเรอาเข่นการให้บริการตามลำดับก่อนหลัง ไม่รบกวนก่อนก็ได้ ไม่เป็นต้น การวางแผนเป็นกลาง หมายถึง ผู้ให้บริการจะต้องบริการผู้ใช้บริการโดยไม่เอารมณ์ส่วนตัวมาบ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการปฏิบัติด้วยเหตุผล แต่ใช้หลักการความถูกต้องไม่ผู้ละกอก หรือหาเหตุฐานวิวัฒน์ ผู้ใช้บริการ

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการให้บริการเชิงรุกแบบครบวงจร (Package Service) เป็น การพัฒนาการให้บริการที่มีเป้าหมายที่จะให้ประชาชนได้รับบริการที่ควรจะได้รับอย่างครบถ้วน สมบูรณ์ มีความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการมุ่งที่จะให้บริการในเชิงส่งเสริม และสร้างทัศนคติ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการตลอดจนเป็นการให้บริการที่มีความถูกต้องของธรรม สามารถตรวจสอบได้และสร้างความเสมอภาคทั้งในการให้บริการและในการที่จะได้รับบริการจากรัฐ การให้บริการเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญในการบริหารงานของภาครัฐ โดยเฉพาะในลักษณะงานที่ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนหรือบริการโดยตรง ซึ่งหน่วยงาน

และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีหน้าที่ในการส่งต่อการบริการให้แก่ผู้รับบริการ ซึ่งมีนักวิชาการหลายคนได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการจากความคิดดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของสถานีตำรวจนครในจังหวัดอ่างทอง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจ

ปรัชญา เวสารัชช์ (2540: 6) ได้กล่าวถึง การให้บริการ โดยสรุปไว้ว่า พฤติกรรมและวิธีการบริการของเจ้าหน้าที่บริการมีความสำคัญมากที่สุดในการสร้างความประทับใจในการบริการประชาชน ทั้งนี้ เพราะประชาชนได้รับประสบการณ์โดยตรงจากสัมผัสกับเจ้าหน้าที่บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทย ซึ่งยังมิได้พัฒนาเทคโนโลยีบริการ ซึ่งลดโอกาสสัมผัสดิคต่อโดยตรงระหว่างเจ้าหน้าที่บริการประชาชน เรื่องที่จะให้ประชาชนเกิดความประทับใจที่ดีหรืออาจเกลียดชังประทับใจ ถ้าได้รับบริการที่ไม่ดีขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพและการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยแสดงออกในลักษณะ ต่างๆ คือ

1.1 รูปร่างหน้าตา สีหน้า การแสดงออกนั้นเป็นลักษณะที่เจ้าหน้าที่บริการแสดงให้ปรากฏต่อหน้าผู้พบเห็นนอกจากรูปร่างหน้าตา

1.2 เสื้อผ้าเครื่องประดับ เจ้าหน้าที่ควรแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าปกติ เรียบร้อย ไม่หรูหราตามแฟชั่น โดยทั่วไปควรแต่งตัวให้สุภาพะสมกับการเป็นข้าราชการ คือ ความเรียบร้อย

1.3 การแต่งเนื้อแต่งตัว การแต่งหน้า แต่งเล็บ ทำผมและการประเทือง ควรแต่งหน้าเพียงบางๆ ใช้สีสันที่ไม่สูดตลาด ผอมเผาไม่รุกรัง นอกจากนี้ก็ไม่ควรโลมน้ำหอมแต่พอเหมาะสม

2. การพูดจาตอบค่ำถาม ในกรณีการบริการเป็นลักษณะกึ่งอัตโนมัติ ซึ่งผู้รับบริการรู้หน้าที่และไม่ต้องการซักถาม รวมทั้งผู้ให้บริการก็ไม่จำเป็นต้องซักถามความจำเป็นต้องพัฒนาการพูดจาและการตอบค่ำถามก็ไม่มีกรณีดังกล่าวใดๆ ให้มากมาก และหากเป็นเช่นนั้นหน่วยงานบริการก็ควรหาเครื่องจักรมาแทนคนได้ แต่บริการเป็นเรื่องเล็กไม่ได้ในการพูดปะและ การสื่อสารผู้รับบริการจะประทับใจในการประเด็นต่อไปนี้ มีการยืนยัน แจ้งใส่และทักทายมีการซักถามความต้องการ การอธิบายวิธีการพูดที่สุภาพ

เวอร์มา (ชนะ กัลสิงห์, 2541: 9 อ้างอิงจาก Verma 1999 Introduction. To Quality Method; A Managerial Emphasis: P.45) กล่าวว่า การให้บริการที่ดีส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการเข้าถึงบริการ ซึ่งโทมัส (Thomas, 1961: 11) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเข้าถึงการบริการดังนี้

1. ความพอดีของบริการที่มีอยู่ คือ ความพอดีระหว่างบริการที่มีอยู่กับความต้องการของการรับบริการ
2. การเข้าถึงแหล่งบริการ ได้อย่างสะดวกโดยคำนึงถึงลักษณะที่ตั้งและการเดินทาง
3. ความสะดวกและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งบริการ ได้แก่ แหล่งบริการที่ผู้รับบริการยอมรับว่าให้ความสะดวกและมีสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ความสามารถของผู้รับบริการในการที่จะเสียค่าใช้จ่ายสำหรับบริการ
5. การยอมรับคุณภาพของบริการ ซึ่งในการนี้จะรวมถึงการยอมรับลักษณะของผู้ให้บริการด้วย

เว็บเบอร์ (ชนะ กล้าชิงชัย, 2541: 99 ถังอิงชาค Webber, 1966. The Theory of Social and Economic Organization, P59) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการให้บริการว่าการจะให้บริการมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด คือ การให้บริการไม่คำนึงถึงตัวบุคคลหรือเป็นการให้บริการที่ปราศจากอารมณ์ ไม่มีความชอบพอตนใจเป็นพิเศษทุกคนได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน ตามหลักเกณฑ์ อยู่ในสถานะภาพเหมือนกัน

จากการความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการบริการจึงสรุปได้ว่า การบริการ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่งคือผู้ให้บริการ และอีกฝ่ายหนึ่งคือผู้ให้บริการต้องทำหน้าที่อย่างเต็มที่ และเต็มใจเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ให้บริการให้มาก

3. การบริการของโรงพยาบาล

ในการบริการของโรงพยาบาลนั้น โรงพยาบาลจะต้องให้ความปลอดภัยแก่ผู้ป่วยเสมอ ซึ่งเป็นรากฐานของการดูแลผู้ป่วยและเป้าหมายของโรงพยาบาลทั่วไปควรจะให้สิ่งที่ดีที่สุดแก่ผู้ป่วยเท่าที่จะเป็นไปได้ ตามข้อจำกัดที่มีอยู่และเจ้าหน้าที่แพทย์ฝ่ายที่ให้บริการของโรงพยาบาลนั้น ต่างมีจุดประสงค์เดียวกันคือ ให้การรักษาพยาบาลเป็นไปตามความต้องการของผู้ป่วยและผู้นำด้วย (Orant.1973: 15, ปานัน บุญหลง, 2512: 10) แม้ว่าในการให้บริการของโรงพยาบาลจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงพยาบาลว่าเพื่อการศึกษา การบริการหรือการวิจัยค้นคว้าก็ตาม การตัดสินใจในการบริการเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารในการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ทันสมัยค่า ฯ เตรียมบุคลากรหรือองค์ประกอบอื่นๆ ก็ตาม แต่การรักษาผู้ป่วยแต่ละรายในเบื้องต้น แล้วอยู่ในความรับผิดชอบของแพทย์เจ้าของไข้ พยาบาลผู้ดูแลตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในทีมสุขภาพด้วย (Grant; 1973: 15)

ปัญหาในการบริการของโรงพยาบาลมีส่วนน้อยเท่านั้น ปัญหาที่ได้รับการแก้ไขโดยใช้ งบประมาณความจริงแล้วควรจะมีการทบทวนเกี่ยวกับบทบาทของโรงพยาบาล โดยคำนึงถึงผู้ป่วย เสมอ ซึ่งทั้งนี้ไม่ได้หมายความถึงความต้องการด้านการรักษาเท่านั้นแต่คำนึงถึงผู้ป่วยในฐานะของ บุคคล ซึ่งวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพการเจ็บป่วยของเรา ข้อมูลรองโดยทั่วไปของการบริการของ โรงพยาบาลที่มักจะพบคือ ไม่ได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีและการอยู่อย่างเป็นสัดส่วน (Grant, 1973: 25 และ ปานัน พุฒิผล: 48) ความเย่อหยิ่ง หรือหักคนติของเจ้าหน้าที่ การไม่รู้จักเกรงใจ ไม่ใส่ใจซึ่ง เจ้าหน้าที่โดยส่วนใหญ่มักจะคิดว่าคนไข้ต้องปฏิบัติตามโดยไม่จำเป็นต้องได้คำอธิบายใดๆ ที่ได้ และคิดว่าระเบียนของโรงพยาบาล (เช่นระเบียนการเขียน เวลาการปฏิบัติงานประจำวัน) สำคัญ กว่าผู้ป่วยหรือผู้มารับบริการ ตลอดจนสรุปว่าเวลาของเจ้าหน้าที่มีค่ากว่าเวลาของผู้ป่วย (Grant, 1973: 25)

4. ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ (Services Marketing Mix หรือ 7Ps)

ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ (อดุลย์ ชาตรุรงค์, 2542: 312-443) ซึ่งจะประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) บุคคล (People) ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) และกระบวนการ (Process) โดย ส่วนประกอบทุกด้านมีความเกี่ยวพันกันและเท่าเทียมกันขึ้นอยู่กับผู้บริหารจะวางแผนกลยุทธ์โดยเน้น น้ำหนักที่ P มากกว่า เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก ซึ่งมีส่วน ประกอบดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) คือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่นำเสนอด้วยตลาด เพื่อตอบสนองความ ต้องการของลูกค้า และต้องสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้น ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายให้กับลูกค้าอาจจะมี ตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ โดยทั่วไปผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยสินค้า บริการ สถานที่ องค์กร บุคลากร ตลอดจนความคิดที่เกี่ยวข้องด้วยที่สำคัญก็คือ ผลิตภัณฑ์จะต้องมีอุปกรณ์และมีคุณค่าใน สายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ผลิตภัณฑ์จึง หมายถึงทุกสิ่งที่นักการตลาดนำมาเสนอ กับตลาด เพื่อเสนอขายเพื่อการได้กรรมสิทธิ์หรือเพื่อการ อุปโภคบริโภค ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของตลาด โดยทั่วไปผลิตภัณฑ์มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Product) คือ ประโยชน์พื้นฐานของผลิตภัณฑ์แต่ละ ชนิดที่ผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากการซื้อสินค้านั้น โดยตรง ซึ่งประโยชน์พื้นฐานดังกล่าวคือ สามารถสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้บริโภคได้

1.2 รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ (Tangible or Generic Product) คือ ลักษณะภายนอกที่ผู้บริโภคสามารถสัมผัสหรือรับรู้ได้ ซึ่งเป็นส่วนเสริมให้ผลิตภัณฑ์ทำหน้าที่สมบูรณ์ขึ้น ได้แก่ คุณภาพ รูปร่างลักษณะ รูปแบบ บรรจุภัณฑ์ และตราสินค้า เป็นต้น

1.3 ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง (Expected Product) นอกจากจะประกอบด้วยผลิตภัณฑ์พื้นฐานแล้ว ยังรวมคุณสมบัติและเงื่อนไขในการซื้อที่ต้องสูง ซึ่งผู้บริโภคคิดว่ามีความจำเป็นสำหรับเขา และคาดหวังว่าจะได้รับเมื่อซื้อสินค้านั้นด้วย การเสนอผลิตภัณฑ์ที่คาดหวังจึงต้องคำนึงถึงการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ

1.4 ผลิตภัณฑ์เสริม (Augmented Product) คือผลประโยชน์เพิ่มเติมที่ผู้บริโภคได้รับควบคู่ไปกับการซื้อสินค้าที่มีความพิเศษและแตกต่างไปจากสินค้าของคู่แข่งขัน โดยสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากกว่า เรียกว่า มูลค่าเพิ่ม (Adding Value) ที่ช่วยเสริมผลิตภัณฑ์หลัก ส่วนมากมักอยู่ในรูปของความเชื่อถือได้ และการยอมรับของผู้บริโภค

1.5 ผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มนูลค่าเป็นพิเศษ (Potential Product) คือ ความเป็นไปได้ในการเพิ่มคุณสมบัติพิเศษ หรือผลประโยชน์ที่ผู้บริโภคควรได้รับจากสินค้าที่เกินความคาดหวังของผู้บริโภค

2. ราคา (Price) คือ ต้นทุนทั้งหมดที่ลูกค้าต้องจ่ายในการแลกเปลี่ยนกับสินค้าหรือบริการรวมถึงเวลา ความพยายามในการใช้ความคิดและการก่อพฤติกรรมซึ่งจะต้องจ่ายพร้อมราคางานสินค้าที่เป็นตัวเงิน ราคายังคงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการมีรายได้ ราคางานอยู่ในรูปของจำนวนเงินที่ผู้ซื้อสินค้าจ่ายเพื่อให้ได้สินค้านั้นมา ราคางานถูกกำหนดขึ้นจากมูลค่าของสินค้า หากผู้ซื้อและผู้ขายกำหนดราคาสินค้าใกล้เคียงกันการซื้อขายก็ยุ่งเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้อาจถือว่าราคายังเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของสินค้า ทำให้เกิดการเกิดรายได้ และผู้บริโภคได้รับผลกระทบจากการหักภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการกำหนดราคาสินค้าต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภคด้วยว่ามีความต้องการมากน้อยเพียงใด รวมทั้งต้นทุนการผลิต สภาพการแข่งขันในตลาดประกอบด้วย สำหรับธุรกิจทั่วไป มีกลยุทธ์การกำหนดราคา ดังนี้

2.1 การตั้งราคาโดยการกำหนดส่วนลด (Discount Price) เป็นการนำส่วนลดมาปรับกับราคาพื้นฐาน เช่น ส่วนลดการค้า ส่วนลดปริมาณ ส่วนลดเงินสด ส่วนลดตามฤดูกาล ส่วนลดตามภูมิศาสตร์ และส่วนลดเพื่อส่งเสริมการขาย เป็นต้น

2.2 การตั้งราคาเชิงจิตวิทยา (Psychological Price) เป็นวิธีการตั้งราคาที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกที่คิดถึงสินค้า แล้วทำให้ผู้บริโภคเกิดการตัดสินใจซื้อสินค้านั้นๆ ได้แก่ การตั้งราคายังการตั้งราคาที่ถือปฏิบัติหรือราคาเบบชิน การตั้งราคาเพื่อศักดิ์ศรี การตั้งราคาเชิงระดับ เป็นต้น

2.3 การตั้งราคาเพื่อส่งเสริมการขาย (Promotional Price) เป็นการตั้งราคาให้ต่ำลง เพื่อยุ่งใจให้ผู้บริโภคมาซื้อสินค้านั้น โดยปกตินักกำหนดระยะเวลาในการใช้ระดับราคาที่ปรับให้ต่ำลงเพื่อเร่งการขายควบคู่ไปด้วย เช่น การตั้งราคาล่อใจ การลดราคาขาย เป็นต้น

2.4 การตั้งราคาตามคู่แข่ง (Competitive Price) เป็นการตั้งราคัสินค้าเมื่อคู่แข่งมีการเปลี่ยนแปลงราคัสินค้า เพื่อให้ราคัสินค้าของตนสามารถแข่งขันกับคู่แข่งที่อยู่ในธุรกิจเดียวกันได้จึงจำเป็นต้องปรับราคาตาม เพราะหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคามา อาจมีผลกระทบต่อยอดขายกำไร และส่วนแบ่งทางการตลาดของกิจการได้ จึงต้องมีการศึกษาราคากองคู่แข่งหลักเพื่อเบริ่บเทียบราคากันอยู่เสมอ และทางเลือกของกิจการเมื่อคู่แข่งขันมีการเปลี่ยนแปลงราคัสินค้าได้แก่ การคงราคามีนิเติร์โน่ การลดราคา การเพิ่มราคา หรือการตั้งราคาให้ต่ำกว่าสินค้าประเภทเดียวกัน เป็นต้น

3. ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) คือ กระบวนการทำงานที่จะทำให้สินค้าหรือบริการไปสู่ตลาด เพื่อให้ลูกค้าได้บริโภคสินค้าหรือบริการตามที่ต้องการ ซึ่งหมายรวมถึง การเลือก ทำเลที่ตั้ง (Location) ของธุรกิจ เนื่องจากทำเลที่ตั้งเป็นตัวกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ามายังสถานที่ ที่สำคัญที่สุดคือ พลิกกัณฑ์ คั่นนั้นสถานที่ตั้งจึงต้องสามารถครอบคลุมพื้นที่ ที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และจำเป็นต้องคำนึงถึงทำเลที่ตั้งของคู่แข่งขันด้วย อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของทำเลที่ตั้งอาจมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกัน ไปตามลักษณะของธุรกิจแต่ละประเภท สถานที่หรือ ช่องทางการจัดจำหน่าย จึงเกี่ยวข้องกับสถานที่จำหน่ายสินค้าและกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ผู้บริโภคหาซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่าย ไม่ว่าจะซื้อเมื่อใด หรือที่ใดก็ตาม ใน การจำหน่ายสินค้านอกจาก เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์แล้ว ยังเกี่ยวกับบรรยายกาศและสิ่งแวดล้อมในการนำเสนอสินค้าที่มีผลต่อ การรับรู้ของผู้บริโภคโดยตรง ซึ่งประกอบด้วยทำเลที่ตั้งและช่องทางการนำเสนอสินค้า ดังนี้

3.1 ทำเลที่ตั้ง (Location) ความสำคัญของแหล่งที่ตั้งหรือสถานที่จัดจำหน่าย สินค้าขึ้นอยู่กับการเลือกทำเลที่ตั้ง การจัดสถานที่จำหน่าย รวมถึงสภาพลักษณ์ขององค์กร ซึ่งໄດ้แก่ ส่วนประกอบทางกายภาพของบริษัทหรือร้านค้าที่ผู้บริโภคสามารถสัมผัสได้ และเป็นส่วนที่เพิ่มความน่าสนใจแก่ผู้บริโภค การเลือกทำเลที่ตั้งจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งจะต้องตอบสนองผู้บริโภคในด้านความสะดวกสบาย สามารถครอบคลุมพื้นที่รองรับกลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด นอกจากทำเลที่ตั้งในความหมายของแหล่งที่ตั้งแล้ว ยังหมายรวมถึงการมีสถานที่จัดจำหน่ายสินค้า ในรูปห้างร้านหรือบริษัท ซึ่งเป็นเครื่องข่ายสาขาด้วย เนื่องจากการมีสาขาเป็นจำนวนมากและครอบคลุมพื้นที่มากเท่าไหร่แล้ว ก็ย่อมส่งผลดีต่อการเป็นอย่างมาก

3.2 ช่องทางการจัดจำหน่าย (Channels) คือ เส้นทางที่สินค้าเคลื่อนย้ายไปยังตลาดในการกำหนดช่องทางการจัดจำหน่ายด้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ลักษณะของการจำหน่าย ความจำเป็นในการใช้คนกลางในการจัดจำหน่าย และลูกค้าเป้าหมายของธุรกิจนั้นซึ่งช่องทางการจัดจำหน่ายโดยทั่วไปมี 4 ช่องทาง ได้แก่

- การจำหน่ายโดยตรง (Direct Sales) เป็นการจำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงซึ่งไม่ผ่านคนกลาง

- ผ่านตัวแทน (Agent or Broker) เป็นการจำหน่ายสินค้าผ่านคนกลางซึ่งเป็นตัวแทน เช่น บริษัทตัวแทนโฆษณา บริษัทนายหน้า

- ผ่านตัวแทนของทั้งสองฝ่าย (Seller's and Buyer's Agent or Broker) เป็นการจำหน่ายสินค้าโดยผู้จัดจำหน่ายและผู้บริโภค ต่างมีคนกลางของตัวเอง และทำหน้าที่ตอกลังกัน

- การเข้าร่วมระบบการจำหน่ายโดยการซื้อสิทธิ์จากบริษัทแม่ และสัญญาการจัดจำหน่าย (Franchise and Contract Service Deliverers) โดยผู้บริโภคติดต่อผ่านทางธุรกิจที่ได้รับสิทธิ์ และมีสัญญาการจัดจำหน่ายจากบริษัทแม่

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) คือ การสื่อสารการตลาดที่ต้องแน่ใจว่าตลาดเป้าหมายเข้าใจ และให้คุณค่าแก่สิ่งที่เสนอขาย เป็นการติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้บริโภค เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจทำได้ในหลายลักษณะ อาทิ การใช้พนักงานขายและการใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งมีหลายประเภท โดยจะเลือกใช้ประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายๆ ประเภทร่วมกันก็ได้ ที่สำคัญก็คือ ต้องเลือกใช้เครื่องสื่อสารแบบบูรณาการ (Integrated Marketing Communication – IMC) โดยพิจารณาดึงความเหมาะสมกับผู้บริโภค และผลิตภัณฑ์ที่แข่งขัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันได้ สำหรับเครื่องมือในการส่งเสริมการตลาดที่สำคัญ ได้แก่ การโฆษณา (Advertising) การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal Selling) และการบอกล่าวแบบปากต่อปาก (Word of Mouth) เป็นต้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การส่งเสริมการตลาดเป็นกระบวนการการติดต่อสื่อสารทางการตลาด โดยใช้คนหรือใช้สื่อ ทั้งนี้เพื่อเตือนความทรงจำ แจ้งข่าวสาร และจูงใจผู้ซื้อที่มีศักยภาพเกี่ยวกับสินค้าของตน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

4.1 การโฆษณา (Advertising) ได้แก่ สิ่งพิมพ์และสื่อกระจายเสียง โฆษณาที่ติดอยู่กับนักข่าว ป้ายโฆษณา เป็นต้น

4.2 การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal Selling) ได้แก่ การเสนอขาย การจัดแสดงสินค้าตัวอย่างสินค้าที่จะขาย เป็นต้น

4.3 การส่งเสริมการขาย (Sales Promotion) ได้แก่ การแข่งขัน เกม ชิงโชค ของ แคมป์ของรางวัล การแจกตัวอย่าง การสาธิตสินค้า การให้ความบันเทิง เป็นต้น

4.4 การให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Relation) ได้แก่ การให้สัมภาษณ์ การสัมมนา การบรรยายเพื่อการกุศล การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นต้น

4.5 การบอกกล่าวแบบปากต่อปาก (Word of Mouth) ได้แก่ การบอกกล่าว การถ่ายทอดประสบการณ์ต่อไปยังผู้อื่นเพื่อแนะนำให้ใช้สินค้า

4.6 การตลาดทางตรง (Direct Marketing) ได้แก่ แคตตาล็อก จดหมายตรง การเลือกซื้อทางโทรศัพท์ การเดือดซื้อทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

5. บุคลากร (People) คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทั้งหมด หมายรวมถึงห้างร้านค้าบุคลากรที่จำหน่าย และบุคลากรที่ให้บริการหลังการขาย บุคลากรผู้ให้บริการจำเป็นต้องอาศัย การคัดเลือก การฝึกอบรม และการรูงรา เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าให้แตกต่าง จากคู่แข่งขัน โดยจะต้องมีความสามารถและมีทักษะที่ดี สามารถตอบสนองผู้บริโภค รวมทั้งมี ความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และสร้างค่านิยมที่ดีให้กับองค์กร ดังนั้น บุคลากรผู้ให้บริการจึงต้องมีวิธีการสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า โดยการทักทายลูกค้า แสดง ความอึ้งแฉ่งแจ่มใส ความกระตือรือร้น ที่จะให้คำแนะนำช่วยเหลือลูกค้า มีความเป็นกันเองใช้ คำพูด น้ำเสียง กริยาท่าทาง และการเอาราใจใส่กับลูกค้า ตลอดจนต้องสามารถคืนหากความต้องการ และความจำเป็นของลูกค้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยให้ลูกค้าเกิดความรู้สึกที่ดี รู้สึกประทับใจใน บริการของกิจการ อีกทั้งยังเป็นการรักษาลูกค้าในระยะยาวให้มีความจงรักภักดีต่องกิจการตลอดไป

6. หลักฐานทางกายภาพ (Physical Evidence) คือ การสร้างสภาพแวดล้อมของสถานที่ ขององค์กร การออกแบบตกแต่ง การแบ่งส่วนหรือแผนกของพื้นที่ และลักษณะทางกายภาพอื่นๆ รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่ใช้ในการให้บริการที่สามารถดึงดูดใจผู้บริโภค และทำให้ มองเห็นภาพลักษณ์ขององค์กรที่เหนือกว่าคู่แข่งขัน ได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การสร้างหลักฐาน ทางกายภาพยังหมายรวมถึง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่บริการนั้นเกิดขึ้น และที่ซึ่งผู้ให้บริการและ ลูกค้ามีปฏิสัมพันธ์กัน รวมถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่สามารถจับต้องได้อีกด้วย การสร้างหลักฐาน ทางกายภาพเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าให้สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อเป็น ตัวยืนยันแทนการบริการที่ไม่อาจจับต้องได้ เนื่องจากการบริการเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ จึง ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเสี่ยง และความไม่มั่นใจในการตัดสินใจเลือกใช้บริการ ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องสร้างหลักฐานทางกายภาพ โดยการสร้างและนำเสนอสิ่งที่เป็นรูปธรรม เป็นสัญลักษณ์ แทนการบริการที่ไม่สามารถจับต้องได้ เพื่อสร้างความแตกต่างให้กับบริการ และ สร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า หลักฐานทางกายภาพแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

6.1 หลักฐานที่จำเป็น (Essential Evidence) ได้แก่ อาคารสถานที่ การออกแบบตกแต่งภายในอาคาร ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก และความต้องการพื้นที่ต่างๆ

6.2 หลักฐานประกอบ (Peripheral Evidence) แม้เป็นสิ่งที่มีคุณค่าเพียงเล็กน้อย แต่ก็ใช้เสริมสร้างความมั่นใจของบริการได้

7. กระบวนการ (Process) คือ ขั้นตอนในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และการให้บริการ ซึ่งจะต้องถูกต้อง รวดเร็ว เป็นที่พอใจและประทับใจในความรู้สึกของผู้บริโภค ซึ่งเป็นการอาศัยกระบวนการนวนางอย่างเพื่อจัดส่งผลิตภัณฑ์ หรือบริการให้กับลูกค้า เพื่อให้เกิดความแตกต่าง โดยนักการตลาดจำเป็นต้องพิจารณาใน 2 ด้าน ได้แก่ ความซับซ้อน (Complexity) และความหลากหลาย (Divergence) ในด้านความซับซ้อนต้องพิจารณาถึงขั้นตอน และความต่อเนื่องของงานในกระบวนการ เช่น ความสะดวกรวดเร็ว ความถูกต้อง เป็นต้น ส่วนในด้านความหลากหลาย ต้องพิจารณาถึงความเป็นอิสระ ความยืดหยุ่น ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงขั้นตอนหรือลำดับการทำงานได้ ดังนี้จะถูกกล่าวว่ากระบวนการให้บริการมีความสำคัญต่อธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดรายได้ของบริษัท หากไม่มีกระบวนการให้บริการเกิดขึ้นก็ไม่สามารถสร้างรายได้ให้แก่กิจการนั้นได้ และกระบวนการให้บริการก็เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดมาตรฐานแห่งความรวดเร็ว และคุณภาพของกิจการด้วย ฉะนั้น กระบวนการให้บริการจึงสามารถนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างความได้เปรียบให้กับธุรกิจได้ และการแข่งขันในเชิงธุรกิจที่มุ่งเน้นการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

จากการศึกษาทฤษฎีส่วนประสมการตลาดคังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดนี้เป็นการใช้เครื่องมือทางการตลาด (ส่วนประสมทางการตลาด) เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้ากถ้วนเป็นอย่างมาก และจะช่วยให้เกิดความจริงรักภักดีในตัวสินค้าหรือบริการ ในการที่จะเป็นวิธีที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคสูงสุด ซึ่งในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้บริการ โรงพยาบาล คือเดียว ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำหลักแนวคิดทฤษฎีส่วนประสมการตลาด (Services Marketing Mix: 7Ps) มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการให้บริการของโรงพยาบาลด้วยเดียว สำหรับเชิงใหม่ อันประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านแพทย์โรงพยาบาลด้วยเดียว
2. ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่
3. ด้านราคา

4. ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
5. ด้านการส่งเสริมการตลาด
6. ด้านกระบวนการให้บริการ และ
7. ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นฤมล สินธารัตน์ (2545) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาล; กรณีศึกษาโรงพยาบาลค่านบุนชุด สำหรับค่านบุนชุด จังหวัดนราธิวาสฯ ผลการวิเคราะห์พบว่าความความพึงพอใจโดยรวมของผู้ป่วยในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายค้าน พนว่าความพึงพอใจทางค้านผู้ให้บริการและทางค้านการเข้าถึงบริการอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่ความพึงพอใจทางค้านคุณภาพบริการอยู่ในระดับปานกลางค่อนไปทางมาก กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนา ลักษณะของโรคจำนวนวันที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาพยาบาลต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริการ ไม่แตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พนว่าการรับรู้ปัจจัยโดยรวมและปัจจัยทางค้านผู้ให้บริการ ทางค้านคุณภาพบริการและทางค้านการเข้าถึงบริการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจโดยรวมและความพึงพอใจทางค้านผู้ให้บริการ ทางค้านคุณภาพบริการและทางค้านการเข้าถึงบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รุ่งทิวา ปฏิสังข์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนจังหวัดยะลา ที่มีต่อการให้บริการของโรงพยาบาลยะลา จังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า 1) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อค้านความสะอาดของสถานที่ พนว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับมาก 2) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อค้านความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ พนว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก แต่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อสถานที่จอดรถในระดับน้อย 3) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อค้านการทำงานของแพทย์ พนว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก 4) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อค้านความพร้อมของเครื่องมือแพทย์ พนว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก 5) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อความพร้อมของเครื่องมือแพทย์ พนว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก 6) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ช่างยา พนว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก แต่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อ

ระยะเวลาในการรับยาในระดับปานกลาง 7) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อการทำงานของแผนกทำบัตร พนบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง แต่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเก้าอี้สำหรับนั่งรอทำบัตรในระดับน้อย 8) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ พนบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก และ 9) ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อค้านค่าใช้จ่าย พนบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก

รุจิรา สายเพชร (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพประชาชน กรณีศึกษาเบตบบริการสถานีอนามัยบ้านหนองหิน ตำบลสวนกล้วย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 36 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส (寡) จบการศึกษาระดับประถมปีที่ 4 มีรายได้ต่อคนต่อเดือนต่ำกว่า 500 บาท รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด พฤติกรรมสุขภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี ประกอบด้วยพฤติกรรมการบริโภคและพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคลอยู่ในระดับดี ส่วนพฤติกรรมการออกกำลังกายและพักผ่อนอยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล และตัวแปรจิตลักษณะ กับพฤติกรรมสุขภาพ พนบว่า เพศ อาชญากรรม แหล่งเรียนรู้ ค่านิยมด้านชีวิตและสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ความเชื่อ坚定 ภัยในตน-ภัยนอกตน ด้านสุขภาพและลักษณะนุ่งนอนกอด ควบคุมด้านสุขภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัชรากร ภูช โร (2546: 112) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลของผู้มาใช้บริการในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พนบว่า ผู้ใช้บริการโรงพยาบาลรัฐบาล ให้ความสำคัญของปัจจัยโดยรวมและทั้งหมด ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ได้ดังนี้ 1) ผู้มาใช้บริการให้ความสำคัญของปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือค่ายาหรือค่าบริการคุ้มค่า 2) มาใช้บริการให้ความสำคัญของปัจจัยด้านการบริการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือ การผ่านการรับรองมาตรฐานโรงพยาบาล โดยมีป้ายแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัด และความสุขภาพและมนุษย์สัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่และแพทย์ 3) ผู้มาใช้บริการให้ความสำคัญของปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกบริการโรงพยาบาลเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือความสามารถในการจ่ายค่าบริการจากรายได้ และความสามารถในการเบิกค่ารักษาพยาบาลได้

4) ผู้มาใช้บริการให้ความสำคัญของปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือ ความคาดหวังและเชื่อว่าจะได้รับการบริการที่ดีจากโรงพยาบาล การมีญาติและเพื่อนชักชวนแนะนำในการใช้บริการ และ 5) ผู้มาใช้บริการให้ความสำคัญของปัจจัยด้านอื่น ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ คือ ระยะทางในการเดินทางมาโรงพยาบาล

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลอย่างไร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างไร

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรของผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างไร ผู้ศึกษาจึงได้ใช้วิธีการคำนวณเพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2544:120) ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{1}{(4e^2 / Z^2)}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะได้จากการคำนวณ

e คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ($e = .05$)

Z คือ ค่าที่ได้จากการเปิดสถิติ Z ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.96

แทนค่า

$$n = \frac{1}{(4(0.05^2 / 1.96^2))}$$

$$n = 384.16$$

ดังนั้น จึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลลดอยเดียว จำนวน 385 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลลดอยเดียว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาระดับนี้ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด หลักการ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมครอบแนวคิดการศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาต้นคร่าวิเคราะห์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ถ้ามีข้อเสนอแนะผู้ศึกษานำมาปรับปรุง
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ถ้ามีข้อเสนอแนะผู้ศึกษานำมาปรับปรุง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามสำหรับประชาชน ผู้ใช้บริการ ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องวัดเป็นแบบสอบถามภายใต้กรอบแนวความคิด ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลลดอยเดียว เป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการ ของโรงพยาบาลลดอยเดียว

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการใช้บริการของผู้มาใช้บริการ โรงพยาบาลลดอยเดียว

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลลดอยเดียว ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด (Open Questionnaire)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้วจากผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างต่อ ให้ได้ครบ 385 ชุด จากนั้นจึงนำมารวบรวมตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วจึงประมาณผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำหรับรูป

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมและกันไว้มาจากการหนังสือเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาระบบนี้ได้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อใช้อธิบายข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างต่อ แบบสอบถามตอนที่ 3 พฤติกรรมการใช้บริการของผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างต่อ และแบบสอบถามตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างต่อ

2. ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้อธิบายค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยส่วนประสบทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลอย่างต่อ

3. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสบทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างต่อ โดยใช้สถิติ One-Way-Anova: t-test และ F-test ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา “ปัจจัยการติดต่อที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาล ดอยเต่า” จากกลุ่มประชากรทั้งสิ้น 385 คน โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประสมทางการติดต่อการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการมาใช้บริการโรงพยาบาลดอยเต่า

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ค่าร้อยละ จำนวนตามปัจจัยค้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 385)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	225	58.4
หญิง	160	41.6
รวม	385	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 10 ปี	4	1.0
10-19 ปี	31	8.1
20-29 ปี	40	10.4
30-39 ปี	69	17.9
40-49 ปี	77	20.0
50-59 ปี	130	33.8
60 ปี ขึ้นไป	34	8.8
รวม	385	100.0
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	151	39.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	88	22.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	66	17.1
อนุปริญญา/ปวส.	53	13.8
ปริญญาตรี	20	5.2
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.8
รวม	385	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน (n = 385)	ร้อยละ
อาชีพ		
พนักงานบริษัทเอกชน	11	2.9
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	41	10.6
ธุรกิจส่วนตัว	14	3.6
รับจ้างทั่วไป	89	23.1
เกษตรกร	141	36.6
นักเรียน/นักศึกษา	74	19.2
แม่บ้าน	15	3.9
รวม	385	100.0
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	172	44.7
5,000-10,000 บาท	55	14.3
10,001-15,000 บาท	50	13.0
15,001-20,000 บาท	79	20.5
มากกว่า 20,000 บาท	29	7.5
รวม	385	100.0
สถานภาพสมรส		
โสด	114	29.6
สมรส	226	58.7
หม้าย/หย่าร้าง	45	11.7
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 58.4 มีอายุระหว่าง 50 – 59 ปี ร้อยละ 33.8 โดยจบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 39.2 และนีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 36.6 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 44.7 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 58.7 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดต่อการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านแพทย์โรงพยาบาลดอยเต่า ($n = 385$)

ด้านแพทย์	ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด		ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	อันดับ	
1. ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของแพทย์เป็นที่ยอมรับ	1.99	0.50	น้อย	7	
2. ความมีชื่อเสียงและคุณวุฒิของแพทย์ที่โรงพยาบาลนี้เป็นที่ยอมรับในวงการแพทย์และลูกค้า	2.69	0.65	ปานกลาง	2	
3. ความสามารถในการวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง	2.00	0.52	น้อย	5	
4. การให้ข้อมูลเบื้องต้นที่ดีและพอดีเพียงสำหรับการคัดสินใจ เดือกวิธีการรักษา	2.68	0.61	ปานกลาง	4	
5. การให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังการรักษาเพื่อให้การรักษาเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ	1.96	0.66	น้อย	8	
6. มีศีลปะในการพูดให้กำลังใจและสร้างขวัญที่ดีกับผู้ใช้บริการ	2.68	0.59	ปานกลาง	6	
7. ผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจและหายขาดไม่เกิดโรคแทรกซ้อนในภายหลัง	4.25	0.71	มาก	1	
8. ได้รับยา.rักษาโรคที่ดีและมีคุณภาพ	2.69	0.59	ปานกลาง	3	
รวม	2.61	0.23	ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านแพทย์โรงพยาบาลอย่างต่อ พนว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.62 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจและหายขาดไม่เกิดโรคแทรกซ้อนในภายหลัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก อันดับสอง ความนิ่ริสสิ่งและคุณวุฒิของแพทย์ที่โรงพยาบาลนี้เป็นที่ยอมรับ ในวงการแพทย์และลูกค้า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอันดับสุดท้าย คือ การให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังการรักษาเพื่อให้การรักษาเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96 อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ($n = 385$)

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่	ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด				ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	อันดับ	
1. มีการต้อนรับด้วยน้ำเสียงไพเราะสุภาพและอ่อนโยน	2.01	0.56	น้อย	3	
2. มีการตรวจและปฐมนิพัฒน์ดีก่อนรับการรักษา	3.91	0.59	มาก	1	
3. มีการชี้แนะและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี	1.95	0.45	น้อย	4	
4. บุคลิกภาพดีเหมาะสมกับเป็นตัวแทนของโรงพยาบาล	2.68	0.60	ปานกลาง	2	
รวม	2.64	0.28	ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ พนว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มี ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.64 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ มีการตรวจและปฐมนิพัฒน์ดีก่อนรับการรักษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับมาก อันดับสอง บุคลิกภาพดีเหมาะสมกับเป็นตัวแทนของโรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีการชี้แนะและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี มี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.95 อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านราคา ($n = 385$)

ด้านราคา	ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด		ระดับความคิดเห็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	อันดับ
1. ค่ารักษายาบาลคุ้มค่ากับบริการที่ได้รับ	3.81	0.59	มาก	1
2. ค่ารักษายาบาลไม่แพงเมื่อเทียบโรงพยาบาลรัฐและเอกชนแห่งอื่นๆ	3.79	0.52	มาก	2
3. มีเอกสารแจ้งอัตราค่าบริการชัดเจนทำให้สามารถประมาณค่าใช้จ่ายได้	2.67	0.60	ปานกลาง	4
4. มีการอำนวยความสะดวกในการออกเอกสารเพื่อเบิกค่ารักษายาบาลในการรักษา	2.68	0.58	ปานกลาง	3
รวม	3.24	0.30	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านราคา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.24 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ค่ารักษายาบาลคุ้มค่ากับบริการที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 อยู่ในระดับมาก อันดับสอง ค่ารักษายาบาลไม่แพงเมื่อเทียบโรงพยาบาลรัฐและเอกชนแห่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีเอกสารแจ้งอัตราค่าบริการชัดเจนทำให้สามารถประมาณค่าใช้จ่ายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($n = 385$)

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด		ระดับความคิดเห็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	ชันดับ
1. สถานที่ตั้งของโรงพยาบาลสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ	4.59	0.64	มากที่สุด	1
2. มีสัญลักษณ์หรือป้ายบอกทางไปแผนกต่างๆ อย่างชัดเจน	1.95	0.68	น้อย	7
3. มีสถานที่จอดรถภายในโรงพยาบาลเพียงพอ และสะดวกต่อการมาใช้บริการ	4.00	0.42	มาก	2
4. มีระบบการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการ	2.68	0.58	ปานกลาง	4
5. มีห้องอาหารที่สะอาด และมีอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ	2.68	0.59	ปานกลาง	5
6. สถานที่ภายในโรงพยาบาล โล่ง ร่มรื่น ไม่擁อัดและมีความสะอาด ปราศจากกลิ่น	4.00	0.14	มาก	3
7. มีการนำเสนอวิธีการรักษาที่ทันสมัย และนำนวัตกรรมทางการแพทย์ใหม่ๆ มาใช้ในการรักษา	1.96	0.77	น้อย	6
รวม	3.12	0.21	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.12 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ สถานที่ตั้งของโรงพยาบาลสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด อันดับสอง มีสถานที่จอดรถภายในโรงพยาบาลเพียงพอ และสะดวกต่อการมาใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับสุดท้าย คือ มีสัญลักษณ์หรือป้ายบอกทางไปแผนกต่างๆ อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.95 อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ($n = 385$)

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด		ระดับความคิดเห็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	อันดับ
1. มีการจัดโปรแกรมราคายิ่งใหญ่ในการรักษาตรวจสุขภาพ	1.96	0.66	น้อย	2
2. ให้สิทธิพิเศษลดราคาภารกษาพยาบาลสำหรับผู้มีบัตรลดราคาและบัตรประกันสังคม	4.01	0.11	มาก	1
3. มีการตรวจรักษาในราคายิ่งใหญ่มีอัมมูลสำคัญ	1.92	0.73	น้อย	3
รวม	2.63	0.33	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านการส่งเสริมทางการตลาด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.63 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ให้สิทธิพิเศษลดราคาภารกษาพยาบาลสำหรับผู้มีบัตรลดราคาและบัตรประกันสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 อยู่ในระดับมาก อันดับสอง มีการจัดโปรแกรมราคายิ่งใหญ่ในการรักษาตรวจสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1.96 อยู่ในระดับน้อย ส่วนสุดท้ายอันดับสาม คือ มีการตรวจรักษาในราคายิ่งใหญ่มีอัมมูลสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ ($n = 385$)

ด้านกระบวนการให้บริการ	ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด		ระดับความคิดเห็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	อันดับ
1. มีความสะดวกเร็วของขั้นตอนการให้บริการ เริ่มต้นแต่การลงทะเบียนผู้ป่วยนอกจนถึงขั้นตอนการชำระค่ารักษาพยาบาล	2.12	0.98	น้อย	2
2. มีกระบวนการในการนัดหมายและการติดตามผู้รับบริการให้มามาพบแพทย์ตามที่นัดหมาย หรือการแจ้งเลื่อนนัดหมายในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถมาตามนัดหมายได้	2.68	0.62	ปานกลาง	1
รวม	2.40	0.59	น้อย	

จากตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านกระบวนการให้บริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.40 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ มีกระบวนการในการนัดหมายและการติดตามผู้รับบริการให้มานะบุแพทย์ตามที่นัดหมาย หรือการแจ้งเดือนนัดหมายในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถมาตามนัดหมายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอันดับสอง มีความสอดคล้องเรื่องของขั้นตอนการให้บริการ เริ่มตั้งแต่การลงทะเบียนผู้ป่วยนักงานถึงขั้นตอนการชำระค่ารักษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ($n = 385$)

ค่าเฉลี่ยส่วนประสมทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
			อันดับ
1. ความเชื่อถือในด้านคุณภาพในการบริการที่ได้รับ	2.06	0.96	น้อย 3
2. ความตอบสนใจอย่างรวดเร็วจากโรงพยาบาล ในการ บริการเมื่อท่องถ่าน	2.68	0.59	ปานกลาง 2
3. ให้ความคุ้มครองไว้ เห็นอกเห็นใจอย่างสม่ำเสมอ และมีความเท่าเทียมกันทุกคน	4.01	0.15	มาก 1
4. ให้ความรู้สึกนั่นใจต่อคุณภาพ ทุกครั้งที่เข้ารับการรักษา กับทางโรงพยาบาล	1.93	0.78	น้อย 4
รวม	2.67	0.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.67 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ให้ความคุ้มครองไว้ เห็นอกเห็นใจอย่างสม่ำเสมอ และมีความเท่าเทียมกันทุกคน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 อยู่ในระดับมาก อันดับสอง ความตอบสนใจอย่างรวดเร็วจากโรงพยาบาลในการบริการเมื่อท่องถ่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอันดับสุดท้ายให้ความรู้สึกนั่นใจต่อคุณภาพ ทุกครั้งที่เข้ารับการรักษา กับทางโรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 อยู่ในระดับน้อย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการมาใช้บริการโรงพยาบาลดอยเต่า

ตารางที่ 4.9 ค่าร้อยละ จำแนกตามพฤติกรรมการมาใช้บริการ โรงพยาบาลดอยเต่า

พฤติกรรมการมาใช้บริการ	จำนวน ($n = 385$)	ร้อยละ
เหตุผลที่เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลดอยเต่า		
สะดวก ใกล้ที่ทำงาน ใกล้บ้าน	210	54.5
ศูนย์การรักษาพยาบาล	67	17.4
ค่าวัสดุพยาบาลที่สมเหตุสมผล	46	11.9
การให้บริการมีความหลากหลายเฉพาะโรค	62	16.1
รวม	385	100.0
จำนวนครั้งในการมาใช้บริการ		
ใช้บริการเป็นครั้งแรก	114	29.6
1 - 5 ครั้งต่อปี	170	44.2
6 - 10 ครั้งต่อปี	44	11.4
มากกว่า 10 ครั้งต่อปี	57	14.8
รวม	385	100.0
ประเภทการใช้บริการ		
ทำพื้น อุดพื้น บุคคลนปุน	26	6.8
อุบัติเหตุ ล้างแผล ทำแผล	88	22.9
โรคทั่วไป	193	50.1
ตรวจครรภ์/ฝากครรภ์	19	4.9
ผู้ป่วยเบ้าหวาน	17	4.4
ล้างไต	4	1.0
คลอดบุตร ผ่าด้ดด ทำหมัน	28	7.3
คลินิกเฉพาะโรค	10	2.6
รวม	385	100.0
ระยะเวลาการเป็นผู้ใช้บริการ		
ค่อนข้าง 1 ปี	21	5.5
1 - 2 ปี	60	15.6
3 - 4 ปี	96	24.9
มากกว่า 5 ปี	208	54.0
รวม	385	100.0

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

พฤติกรรมการมาใช้บริการ	จำนวน (n = 385)	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่ท่านมาใช้บริการ		
8.00- 12.00 น.	154	40.0
12.00 - 16.00 น	88	22.9
16.00 - 20.00 น.	57	14.8
20.00 - 24.00 น	37	9.6
00.00 - 04.00 น.	19	4.9
04.00 - 08.00 น.	30	7.8
รวม	385	100.0

จากตารางที่ 4.9 พฤติกรรมการมาใช้บริการโรงพยาบาลค่ายเด่า พนบฯ ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลค่ายเด่าเพราะสะดวก ใกล้ที่ทำงาน ใกล้บ้าน ร้อยละ 54.5 โดยมาใช้บริการ 1-5 ครั้งต่อปี ร้อยละ 44.2 ซึ่งเข้ารับรักษาโรคทั่วไป ร้อยละ 50.1 และมีระยะเวลาที่เข้าใช้บริการมากกว่า 5 ปี ร้อยละ 54.0 ส่วนมาใช้บริการช่วงเวลา 8.00-12.00 น. ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศแตกต่างกันดื่มปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างต่อ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	t	P-value
1. ค้านแพทย์	-1.156	0.429
2. ค้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่	-0.231	0.879
3. ค้านราคา	0.301	0.967
4. ค้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	-0.179	0.169
5. ค้านการส่งเสริมทางการตลาด	2.216	0.578
6. ค้านกระบวนการให้บริการ	-0.263	0.914
7. ค้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ	-0.181	0.482
รวม	0.231	0.505

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างเดียว โดยการใช้สถิติ Independent Sample t-test ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบ พบว่า ในภาพรวมค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.505 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านแพทย์ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.429 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านแพทย์ ไม่แตกต่างกัน

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.879 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านราคา ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.967 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ไม่แตกต่างกัน

ด้านสถานที่การให้บริการและลิ้งแวดล้อมทางกายภาพ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.169 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านสถานที่การให้บริการและลิ้งแวดล้อมทางกายภาพ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.578 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน

ด้านกระบวนการให้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.914 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านกระบวนการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.482 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือผู้มาใช้บริการที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอายุแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	F	P
1. ด้านแพทย์	0.358	0.905
2. ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่	1.324	0.245
3. ด้านราคา	1.057	0.388
4. ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	1.284	0.263
5. ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	0.488	0.818
6. ด้านกระบวนการให้บริการ	1.198	0.306
7. ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ	1.002	0.424
รวม	0.668	0.676

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอายุแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า โดยใช้สถิติ One-Way-Anova F-test ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบ พบว่า ในภาพรวมค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.676 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านแพทย์ ไม่แตกต่างกัน พบว่า

ด้านแพทย์ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.905 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านแพทย์ ไม่แตกต่างกัน

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.245 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านราคา ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.388 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ไม่แตกต่างกัน

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.263 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.818 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน

ด้านกระบวนการให้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.306 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านกระบวนการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.424 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือผู้มาใช้บริการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	F	P
1. ด้านแพทย์	0.626	0.680
2. ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่	0.898	0.482
3. ด้านราคา	0.175	0.972
4. ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	0.596	0.703
5. ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	0.495	0.780
6. ด้านกระบวนการให้บริการ	0.991	0.423
7. ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ	1.168	0.324
รวม	1.360	0.239

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า โดยใช้สถิติ One-Way-Anova F-test ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบพบว่า ในภาพรวม ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.239 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านแพทย์ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.680 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านแพทย์ ไม่ เทتكต่างกัน

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.482 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้าน พยาบาลและเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านราคา ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.972 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ไม่ เทتكต่างกัน

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.703 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาดด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.780 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้น คือ ผู้มาใช้บริการที่ มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน

ด้านกระบวนการให้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.423 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้าน กระบวนการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.324 ซึ่งมีค่า มากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วน ประสมทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	F	P
1. ด้านแพทย์	0.760	0.602
2. ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่	0.630	0.706
3. ด้านราคา	1.250	0.280
4. ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	2.018	0.062
5. ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	0.706	0.645
6. ด้านกระบวนการให้บริการ	1.076	0.376
7. ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ	0.485	0.820
รวม	0.327	0.923

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า โดยใช้สถิติ One-Way-Anova F-test ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบ พบว่า ในภาพรวมค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.923 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอิทธิพลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายค่าน พบว่า

ด้านแพทย์ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.602 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีอิทธิพลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านแพทย์ ไม่แตกต่างกัน

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.706 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอิทธิพลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านพยาบาล และเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านราคา ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.280 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่ มีอิทธิพลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ไม่แตกต่างกัน

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.062 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอิทธิพลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.645 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดด้านการส่งเสริมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน

ด้านกระบวนการให้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.376 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดด้านกระบวนการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.820 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือผู้มาใช้บริการที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีรายได้แตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด	F	P
1. ด้านแพทย์	0.595	0.667
2. ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่	1.845	0.119
3. ด้านราคา	1.203	0.309
4. ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	1.683	0.153
5. ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	1.635	0.165
6. ด้านกระบวนการให้บริการ	0.096	0.984
7. ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ	1.880	0.113
รวม	0.811	0.519

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีรายได้แตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า โดยใช้สถิติ One-Way-Anova F-test ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบพบว่า ในภาพรวมค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.519 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประเมินทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านแพทย์ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.667 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านแพทย์ ไม่แตกต่างกัน

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.119 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านพยาบาล และเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน

ด้านราคา ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.309 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคา ไม่แตกต่างกัน

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.153 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.165 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน

ด้านกระบวนการให้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.984 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านกระบวนการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.113 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	F	P
1. ค้านแพทย์	0.253	0.777
2. ค้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่	2.358	0.096
3. ค้านราคา	1.532	0.217
4. ค้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	0.752	0.472
5. ค้านการส่งเสริมทางการตลาด	1.049	0.351
6. ค้านกระบวนการให้บริการ	0.202	0.818
7. ค้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ	0.816	0.443
รวม	0.685	0.505

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า โดยใช้สถิติ One-Way-Anova F-test ในการทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบ พบว่า ในภาพรวมค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.505 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด “ไม่แตกต่างกัน”

เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบร่วม

ค้านแพทย์ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.777 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดค้านแพทย์ “ไม่แตกต่างกัน”

ค้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.096 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดค้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ “ไม่แตกต่างกัน”

ค้านราคา ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.217 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดค้านราคา “ไม่แตกต่างกัน”

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.472 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรรถภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ไม่แตกต่างกัน.

ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.351 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรรถภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมทางการตลาด ไม่แตกต่างกัน

ด้านกระบวนการให้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.818 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือ ผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรรถภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านกระบวนการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ค่า P – value มีค่าเท่ากับ 0.443 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั้นคือผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรรถภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ตารางที่ 4.16 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ควรปรับปรุงแก้ไขงานด้านการให้บริการให้ดีกว่าที่เป็นอยู่	25	44.0
ต้องการให้จัดกิจกรรมการให้ความรู้ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาพ	19	33.0
ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนควรออกพื้นที่ให้มากขึ้นกว่านี้	13	23.0
รวม	57	100.0

จากตารางที่ 4.15 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลดอยเต่า พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขงานด้านการให้บริการให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ กิตเป็นร้อยละ 44 รองลงมา คือ ต้องการให้จัดกิจกรรมการให้ความรู้ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาพ กิตเป็นร้อยละ 33 และผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนควรออกพื้นที่ให้มากขึ้นกว่านี้ กิตเป็นร้อยละ 23 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา “ปัจจัยการติดตามที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาล ดอยเต่า” จากกลุ่มประชากรทั้งสิ้น 385 คน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 50-59 ปี โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ประกอบอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

1.2 ข้อมูลปัจจัยส่วนประสมทางการติดตามที่อพยุติกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาล ดอยเต่า

ปัจจัยส่วนประสมทางการติดตาม

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการติดตามในการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่าด้านที่มากที่สุด คือ ด้านราคา รองลงมา คือ ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และน้อยที่สุด คือ ด้านกระบวนการให้บริการ

ด้านแพทย์โรงพยาบาลดอยเต่า

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อแพทย์โรงพยาบาลดอยเต่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยอื่นให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจและหายขาดไม่เกิดโรคแทรกซ้อนในภายหลัง ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของแพทย์ที่โรงพยาบาลนี้เป็นที่ยอมรับในวงการแพทย์และลูกค้า และการให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังการรักษาเพื่อให้การรักษาเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ

ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่

ผู้ดูแลแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อพยาบาลและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลอย่างเดียวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยข้อดีให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการตรวจและปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนรับการรักษา บุคลิกภาพดีเหมาะสมสมกับเป็นตัวแทนของโรงพยาบาล และมีการชี้แจงและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ใช้บริการได้เป็นอย่างดี

ด้านราคา

ผู้ดูแลแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อราคาในโรงพยาบาลอย่างเดียวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยข้อดีให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ ค่ารักษาพยาบาลคุ้มค่า กับบริการที่ได้รับ ค่ารักษาพยาบาลไม่แพงเมื่อเทียบ โรงพยาบาลรัฐและเอกชนแห่งอื่นๆ มีเอกสารแจ้งอัตราค่าบริการชัดเจนทำให้สามารถประเมินค่าใช้จ่ายได้

ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

ผู้ดูแลแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อสถานที่การให้บริการ โรงพยาบาลอย่างเดียวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยข้อดีให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ สถานที่ตั้งของโรงพยาบาลสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ มีสถานที่จอดรถภายในโรงพยาบาลเพียงพอ และสะดวกต่อการมาใช้บริการ และมีสัญลักษณ์หรือป้ายบอกทางไปแผนกต่างๆ อย่างชัดเจน

ด้านการส่งเสริมการตลาด

ผู้ดูแลแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการตลาดในโรงพยาบาลอย่างเดียวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยข้อดีให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้สิทธิพิเศษคราครวบกษาพยาบาลสำหรับผู้มีบัตรถูกต้องและบัตรประกันสังคม มีการจัดโปรแกรมราคายกเว้นในการรักษาตรวจสุขภาพ และมีการตรวจรักษาในราคายกเว้นเมื่อมีเทศกัลสำคัญ

ด้านกระบวนการให้บริการ

ผู้ดูแลแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อกระบวนการให้บริการในโรงพยาบาลอย่างเดียวโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยข้อดีให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยคือ มีกระบวนการในการนัดหมายและการติดตามผู้รับบริการให้มารับแพทย์ตามที่นัดหมาย หรือการแจ้งเลื่อนนัดหมายในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถมาตามนัดหมายได้ และมีความสะดวกรวดเร็วของขั้นตอนการให้บริการ เริ่มตั้งแต่การลงทะเบียนผู้ป่วยนัดหมายถึงขั้นตอนการชำระค่ารักษาพยาบาล

ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ

ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการในโรงพยาบาลอย่างมาก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยอย่างให้ความสำคัญมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือ ให้ความดูแลเอาใจใส่ เห็นอกเห็นใจอย่างสม่ำเสมอ และมีความเท่าเทียมกันทุกคน มีการตอบสนองอย่างรวดเร็วจากโรงพยาบาล ในการบริการเมื่อทางด้าน แล้วให้ความรู้สึกนั้นไปต่อ คุณภาพ ทุกครั้งที่เข้ารับการรักษา กับทางโรงพยาบาล

1.3 ข้อมูลดุลยกรรมการนาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างไร

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาใช้บริการโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ แต่ต้องการรักษาอาการเจ็บไข้ไม่สบาย โดยส่วนใหญ่เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลอย่างเต็มที่ เพราะมีความสะดวก ใกล้ที่ทำงาน ใกล้บ้าน โดยมาใช้บริการ 1-5 ครั้งต่อปี และเข้ารับการรักษาโรคทั่วไปมากที่สุด ซึ่งมีระยะเวลาที่เข้าใช้บริการมากกว่า 5 ปี และมาใช้บริการมากที่สุดในช่วงเวลา 8.00-12.00 น. ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ เช่นเดียวกัน

1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลอย่างไร

จากการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่ ตามความคิดเห็นของผู้มาใช้บริการภายในโรงพยาบาล พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขงานด้านการให้บริการให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมา คือ ด้องการให้จัดกิจกรรมการให้ความรู้ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 33 และผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนควรออกพื้นที่ให้บ่อยกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 23 ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลอยู่ต่ำน้ำหนักที่สุด คือ ด้านราคา รองลงมา คือ ด้านสถานที่การให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ตามลำดับ โดยอาจจะเป็น เพราะว่าในปัจจุบันประชาชนทุกคนสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐทั่วประเทศภายใต้โครงการบัตรประกันสุขภาพ (บัตรทอง) หรือโครงการ 30 นาทรรษามาทุกโรค ดังนั้น จากผลการศึกษาในข้อคังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นว่าผู้มารับบริการของโรงพยาบาลอยู่ต่ำกว่าต้องก็มีความพอใจต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลอยู่ต่ำในด้านราคา มากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งทิวา ปฏิสังข์ (2546) ซึ่งได้ศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนจังหวัดยะลาที่มีต่อการให้บริการของโรงพยาบาลของจังหวัดยะลา พบว่า ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการต่อด้านค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการศึกษาของวัชรากร ฤทธิโร (2546) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลของผู้มาใช้บริการในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ผู้มาใช้บริการให้ความสำคัญของปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงพยาบาลเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ ค่ายาหรือค่าบริการคุ้มค่า

ส่วนปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในการใช้บริการของโรงพยาบาลอยู่ต่ำน้ำหนักที่สุด คือ ด้านกระบวนการให้บริการ รองลงมา คือ ด้านแพทย์โรงพยาบาลอยู่ต่ำ ด้านการส่งเสริมทางการตลาด และด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกับแนวคิดทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ โดยอุดูลย์ ชาตรุรงคุล (2542) ระบุว่า ในด้านกระบวนการ (Process) คือ ขั้นตอนในการให้บริการนั้นจะต้องถูกต้อง รวดเร็ว เป็นที่พอใจและประทับใจในความรู้สึกของผู้บริโภค ซึ่งเป็นการอาศัยกระบวนการบางอย่างเพื่อบริการให้กับลูกค้า เพื่อให้เกิดความแตกต่าง โดยนักการตลาดจำเป็นต้องพิจารณาใน 2 ด้าน ได้แก่ ความซับซ้อน (Complexity) และความหลากหลาย (Divergence) ในด้านความซับซ้อนต้องพิจารณาถึงขั้นตอน และความต่อเนื่องของงานในกระบวนการ เช่น ความสะดวกรวดเร็ว ความถูกต้อง เป็นต้น ส่วนในด้านความหลากหลาย ต้องพิจารณาถึงความเป็นอิสระ ความยืดหยุ่น ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลง ขั้นตอนหรือลำดับการทำางาน ได้ ดังนั้น กระบวนการให้บริการจึงสามารถนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างความได้เปรียบให้กับธุรกิจได้ และการแบ่งขันในเชิงธุรกิจที่มุ่งเน้นการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

ด้านพุทธิกรรมการมาใช้บริการ โรงพยาบาลอยเด่า จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาใช้บริการโรงพยาบาลอยเด่า เพราะต้องการรักษาอาการเจ็บไข้ ไม่สบาย โดยส่วนใหญ่เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลอยเด่า เพราะสะดวก ใกล้ที่ทำงาน ใกล้บ้าน เนื่องจากผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลอยเด่าโดยส่วนใหญ่นั้นจะเป็นกลุ่มเกษตรกร โดยสามารถเดินทางมารับบริการได้สะดวกด้วยพาหนะที่มีอยู่ภายในบ้านของแต่ละคน เช่น รถจักรยานยนต์ เป็นต้น อีกทั้งระบบทางระหว่างบ้านกับโรงพยาบาลก็ไม่ได้ไกลมากนัก จึงเป็นการสะดวกที่จะเดินทางมารับบริการด้านสุขภาพดังกล่าว ซึ่งตรงกับผลสรุปจากแนวคิดเกี่ยวกับพุทธิกรรมผู้บริโภคที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพุทธิกรรมอย่างมาก คือ ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาใช้บริการมีความสัมพันธ์ กับพุทธิกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลอยเด่า และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพุทธิกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลอยเด่าเช่นเดียวกัน ตลอดล่องไปในแนวทางเดียวกันกับผลการศึกษาของอนุฤทธิ์ ตินธารณ์ (2545) ซึ่งได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ป่วยในต่อการบริการของโรงพยาบาล: กรณีศึกษาโรงพยาบาลค่านขันชุด จำกัดค่านขันชุด จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า การรับรู้ปัจจัยโดยรวมและปัจจัยทางด้านผู้ให้บริการ ทางด้านคุณภาพบริการและทางด้านการเข้าถึงบริการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจโดยรวม และความพึงพอใจทางด้านผู้ให้บริการ ทางด้าน คุณภาพบริการและทางด้านการเข้าถึงบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. โรงพยาบาลอยเด่าควรปรับปรุงแก้ไขงานด้านการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ ของเจ้าหน้าที่ภายในโรงพยาบาลให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ โดยควรมีการประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการบริการแก่ผู้มาใช้บริการ เพื่อให้ทราบถึงระดับและแนวปฏิบัติในการให้บริการที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะผู้มาใช้บริการทั้งหมดนั้นเป็นผู้ป่วยซึ่งต้องการทั้งข้อมูล กำลังใจ และการบำบัดรักษาที่ถูกต้องและทันท่วงที ดังนั้น หากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงพยาบาลอยเด่าได้รับการประชุมร่วมกัน ตลอดจนการเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาในด้านงานให้บริการที่เป็นเลิศทั้งโดยหน่วยงานภายในและภายนอกน่าจะทำให้เกิดการพัฒนางานด้านการให้บริการที่ดีได้

2. โรงพยาบาลดอยเต่าควรจัดกิจกรรมหรือโครงการเกี่ยวกับการให้ความรู้ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยให้มากขึ้น เนื่องจากบริบทของอำเภอดอยเต่านั้นเป็นพื้นที่ราบลับกับภูเขาซึ่งอาจจะส่งผลต่อระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ของทางโรงพยาบาลดอยเต่าได้ดังนี้ ทางโรงพยาบาลควรเร่งจัดกิจกรรมหรือโครงการในด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาของโรงพยาบาลลอกเนื้อไปจากการจัดปีกดิภัยในโรงพยาบาลดอยเต่า โดยกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าวนี้จะเหมาะสมเวียนไปตามชุมชนต่างๆ ในเขตพื้นที่อำเภอดอยเต่าซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ทุกคนได้รับการบริการทางการแพทย์ได้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

3. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลดอยเต่า ควรออกพื้นที่มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะจะทำให้ทราบสภาพปัญหาของผู้มาใช้บริการ เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขงานด้านการให้บริการให้ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในรูปแบบการทดสอบสามารถเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ป่วยที่เข้ามายังโรงพยาบาลดอยเต่า และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้บริหารหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลดอยเต่าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์รอบด้าน นอกเหนือนั้นควรใช้วิธีวิจัยโดยการเข้าสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมภายในโรงพยาบาลในแต่ละช่วงเวลาของการให้บริการ

2. ควรทำการศึกษาในเชิงลึกลงไปในแต่ละองค์ประกอบของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 7 ด้าน เช่น ด้านการให้บริการของพยาบาลและเจ้าหน้าที่ ซึ่งผลกระทบจากการศึกษาในครั้งนี้ พนักงานที่เข้ามายังในระดับน้อยหากเทียบกับการให้บริการในด้านอื่นๆ เพื่อให้สามารถทราบถึงระดับของความคิดเห็นและความพึงพอใจ รวมทั้งระดับความต้องการของผู้มารับบริการภายในโรงพยาบาลดอยเต่า อันจะนำมาซึ่งการหารูปแบบหรือแนวทางในการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของผู้มา_rับบริการดังกล่าวต่อไป

3. ควรทำการศึกษาในลักษณะการเบริญเทียบระหว่างโรงพยาบาลดอยเต่ากับโรงพยาบาลในระดับเดียวกันในเขตภูมิภาคต่างๆ หรือศึกษาเบริญเทียบระหว่างโรงพยาบาลดอยเต่ากับโรงพยาบาลของภาคเอกชน เพื่อให้ทราบถึงความเหมือนหรือแตกต่างกันในบริบทของการให้บริการแก่ผู้มารับบริการ รวมถึงเพื่อให้ทราบถึงระดับความเจริญของแต่ละภูมิภาคว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลแห่งนั้นๆ หรือไม่อย่างไร

បរទាន់ក្រសួង

บรรณานุกรม

กัลยา วนิชย์นัญชา (2544) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPS For Windows. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย

กุลฑี เวชสาร (2545) การวิจัยการตลาด พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชาญชัย ลีวัฒน์ (2542) “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกร้านค้าวัสดุก่อสร้างของผู้บริโภคในจังหวัด

เชียงราย” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แพรงค์ฤทธิ์ จวงวัฒน์ (2552) “ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อผู้บริโภค

ในการตัดสินใจเลือกร้านวัสดุก่อสร้าง ในอําเภอเมือง จังหวัดสตูล” วิทยานิพนธ์

ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตรา ที่ประปา (2541) พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) กรุงเทพมหานคร

รุ่งเรืองสาสนการพิมพ์

ชงชัย ตันติวงศ์ (2540) พฤติกรรมผู้บริโภค พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช

นิรนาน “ทำเนียบวัสดุก่อสร้าง” แหล่งที่มา: <http://www.thaibuild.com/>

แนวโน้มตลาดเอกสารอิวัสดุก่อสร้าง ปัจจัยการเมืองและเศรษฐกิจ โลกยังคงความเตี่ยง แหล่งที่มา

<http://www.buildernews.in.th>

แนวโน้มตลาดเอกสารอิวัสดุก่อสร้าง ปี 2553. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. แหล่งที่มา

www.alliedcomp.co.th

ปรีดา โพธิสุวรรณ (2545) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกร้านค้าวัสดุก่อสร้างของร้านค้าปลีกใน

จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เพลินพิพิธ์ โภเมศโภภา (2544) “ความสำคัญ แนวคิดการตลาด และการเสนอคุณค่า”

ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวิเคราะห์ วางแผนและควบคุมทางการตลาด หน่วยที่ 2

นนทบุรี บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาการจัดการ

- กั๊สสร ปันสุวรรณแก้ว (2551) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องคั่มรังนกแท็สำเร็จรูปของผู้บริโภคในเขตภาคบูรพา กรุงเทพมหานคร” การศึกษาด้านคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
- ยุทธนา ธรรมเจริญ (2544) “การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค” ใน ประมาณวลดาระชุดวิชาการ วิเคราะห์ วางแผน และควบคุมทางการตลาด หน่วยที่ 5 นนทบุรี บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช สาขาวิชาการจัดการ
- วัชรินทร์ กิติพุฒิพันธ์ (2551) “ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างที่ร้านค้าสมัยใหม่ของผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิชชุตา ขอนคง (2550) “ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อวัสดุอุปกรณ์ ก่อสร้างของผู้บริโภคในอำเภอเด่น จังหวัดลำปาง” การศึกษาด้านคว้าอิสระปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2540) การวิจัยการตลาดฉบับมาตรฐาน กรุงเทพมหานคร เอื่นการพิมพ์
- _____ (2541) กลยุทธ์การตลาด การบริหารการตลาด และกรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร ม.ป.ท.
- _____ (2541) การบริหารการตลาดยุคใหม่ กรุงเทพมหานคร ธีระพิลัมและไชเท็กซ์ สุกร เสรีรัตน์ (2544) พฤติกรรมผู้บริโภค กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์คอกหัวขี้
- สุรีย์ ไฟโรมันธีระรัชต์ (2545) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้ซื้อในการเลือกสินค้าวัสดุก่อสร้าง ของร้านซีเมนต์ไทย โฆษณาท์ในจังหวัดลำพูน” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สิทธา เจียนพานทอง (2551) “ปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกร้านวัสดุ ก่อสร้างของผู้บริโภคในอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อคุลล์ ชาตรุรงคกุล (2543) การบริหารการตลาด: กลยุทธ์และยุทธวิธี ฉบับปรับปรุงใหม่ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- อดุลย์ ชาตุรงคกุล (2539) “พฤติกรรมผู้บริโภค” พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ขัญชลิตา ตันตระเสธ (2546) “ทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ชูปไปสกัด
ในเขตกรุงเทพมหานคร” การศึกษาด้านคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจ nabamit
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อัมพร เครือใหม่ (2547) “ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในการเลือกซื้อวัสดุ
ก่อสร้างในเขตเทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- Assael, Henry. (1998) *Consumer Behavior and Marketing Action.* 6th ed. Cincinnati, Ohio :
South-Western College Publishing Co.,Ltd.
- Hoyer, Wayne D. and MacInnis, Deborah J. (1997) *Consumer Behavior.* Boston:
Houghton Mifflin.
- Mowen, John C. and Minor, Michael. (1998) *Consumer Behavior.* 5th ed. Upper Saddle
River, New Jersey: Prentice Hall, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยการติดยาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการโรงพยาบาลอย่างเต็ม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ເພດ

- ( ) 1. ชาญ ( ) 2. หญิง

2. ອາຍຸ

- ( ) 1. ต่ำกว่า 10 ปี ( ) 2. 10-19 ปี ( ) 3. 20-29 ปี
( ) 4. 30-39 ปี ( ) 5. 40-49 ปี ( ) 6. 50-59 ปี
( ) 7. 60 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ( ) 1. ประณณศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษาตอนดัน
( ) 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ( ) 4. อนุปริญญา/ปวส.
( ) 5. ปริญญาตรี ( ) 6. สูงกว่าปริญญาตรี

4 ດາວີພ

- ( ) 1. พนักงานบริษัทเอกชน ( ) 2. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
( ) 3. ธุรกิจส่วนตัว ( ) 4. รับจ้างทั่วไป
( ) 5. เกษตรกร ( ) 6. นักเรียน/นักศึกษา
( ) 7. แม่บ้าน

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ( ) 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท ( ) 2. 5,000-10,000 บาท
( ) 3. 10,001-15,000 บาท ( ) 4. 15,001-20,000 บาท
( ) 5. มากกว่า 20,000 บาท

6. สถานภาพสมรรถ

- ( ) 1. ໂສດ ( ) 2. ສມຮສ ( ) 3. ນໍາຍ/ຫຍໍາຮັງ

ตอนที่ 2 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้บริการของโรงพยาบาลดอยเต่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มาก
3. หมายถึง ระดับความคิดเห็น ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านแพทย์โรงพยาบาลดอยเต่า					
1. ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของแพทย์เป็นที่ยอมรับ					
2. ความมีชื่อเสียงและคุณภาพของแพทย์ที่โรงพยาบาลนี้เป็นที่ยอมรับ ในวงการแพทย์และลูกค้า					
3. ความสามารถในการวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง					
4. การให้ข้อมูลเมืองดันที่ดีและพอเพียงสำหรับการตัดสินใจเลือก วิธีการรักษา					
5. การให้คำแนะนำการปฏิบัติตัวหลังการรักษาเพื่อให้การรักษา เป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ					
6. มีศิลปะในการพูดให้กำลังใจและสร้างหัวใจที่ดีกับผู้ใช้บริการ					
7. ผลการรักษาเป็นที่น่าพอใจและหายขาดไม่เกิดโรคแทรกซ้อน ในภายหลัง					
8. ได้รับยาและยาที่ดีและมีคุณภาพ					
ด้านพยาบาลและเจ้าหน้าที่					
9. มีการต้อนรับด้วยน้ำเสียงไพเราะสุภาพและอ่อนโยน					
10. มีการตรวจและปฐมนิเทศยาเดื่องดันก่อนรับการรักษา					
11. มีการชี้แนะและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี					
12. บุคลากรพยาบาลเป็นตัวแทนของโรงพยาบาล					

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านราคา</u>					
13. ค่ารักษาพยาบาลคุ้นค่ากับบริการที่ได้รับ					
14. ค่ารักษาพยาบาลไม่แพงเมื่อเทียบโรงพยาบาลครั้งและเอกสารแห่งอื่นๆ					
15. มีเอกสารแจ้งอัตราค่าบริการชัดเจนทำให้สามารถประมาณค่าใช้จ่ายได้					
16. มีการอำนวยความสะดวกในการออกเอกสารเพื่อบริการค่ารักษาพยาบาลในการรักษา					
<u>ด้านสถานที่การให้บริการและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ</u>					
17. สถานที่ตั้งของโรงพยาบาลสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ					
18. มีสัญลักษณ์หรือป้ายบอกทางไปแผนกต่างๆ อย่างชัดเจน					
19. มีสถานที่จอดรถภายในโรงพยาบาลเพียงพอ และสะดวกต่อการมาใช้บริการ					
20. มีระบบการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการ					
21. มีห้องอาหารที่สะอาด และมีอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ					
22. สถานที่ภายในโรงพยาบาล อยู่ใน ร่มรื่น ไม่แออัด และมีความสะอาด ปราศจากกลิ่น					
23. มีการนำเสนอวิธีการรักษาที่ทันสมัย และนำนวัตกรรมทางการแพทย์ใหม่ๆ มาใช้ในการรักษา					
<u>ด้านการส่งเสริมทางการตลาด</u>					
24. มีการจัดโปรแกรมราคายិเศษในการรักษาตรวจสุขภาพ					
25. ให้สิทธิพิเศษลดค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้มีบัตรคลื่นรากชาติ และบัตรประจำตัวสังคม					
26. มีการตรวจรักษาในราคายិเศษเมื่อมีเทศกาลสำคัญ					
<u>ด้านกระบวนการให้บริการ</u>					
27. มีความสะดวกรวดเร็วของขั้นตอนการให้บริการ เริ่มตั้งแต่การลงทะเบียนผู้ป่วยนักงานดึงขั้นตอนการชำระค่ารักษาพยาบาล					
28. มีกระบวนการในการนัดหมายและการติดตามผู้รับบริการให้มาพบแพทย์ตามที่นัดหมาย หรือการแจ้งเลื่อนนัดหมายในกรณีที่แพทย์ไม่สามารถมาตามนัดหมายได้					

ปัจจัยส่วนบุคคลทางการตลาด	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านคุณภาพในการให้บริการกับผู้ใช้บริการ					
29. ความเชื่อถือในด้านคุณภาพในการบริการที่ได้รับ					
30. ความตอบสนองอย่างรวดเร็วจากโรงพยาบาล ในการบริการ เมื่อทางด้าน					
31. ให้ความคุ้มເຂົາໃຈໄສ່ ເທັນອກເຫັນໃຈຍ່າງສຳເນົາ ແລະ ມີຄວາມ ເທົ່າເຖິ່ນກັນທຸກຄົນ					
32. ให้ความຮູ້ສື່ນັ້ນໃຈຕ່ອງຄຸນພາພ ທຸກຄ້ົງທີ່ເຂົ້າຮັບກາරຮັກຢາ ກັນທາງໂຮງພຍານາລ					

ตอนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการมาใช้บริการโรงพยาบาลโดยเด่า

1. เหตุผลที่เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลโดยเด่า

- ( ) 1. สะดวก ใกล้ที่ทำงาน ใกล้บ้าน
- ( ) 2. คุณภาพการรักษาพยาบาล
- ( ) 3. ค่ารักษาพยาบาลที่สมเหตุสมผล
- ( ) 4. การให้บริการมีความหลากหลายและเฉพาะโรค

2. จำนวนครั้งในการมาใช้บริการ

( ) 1. ให้บริการเป็นครั้งแรก	( ) 2. 1 - 5 ครั้งต่อปี
( ) 3. 6 - 10 ครั้งต่อปี	( ) 4. มากกว่า 10 ครั้งต่อปี

3. ประเภทการใช้บริการ

( ) 3. โรคทั่วไป	( ) 4. ตรวจครรภ์/ฝากครรภ์
( ) 5. ผู้ป่วยแนวหวาน	( ) 6. ส้างไ泰
( ) 7. คลอดบุตร ผ่าตัด ทำหมัน	( ) 8. คลินิกเฉพาะโรค

4. ระยะเวลาการเป็นผู้ใช้บริการ

( ) 1. ตั้งแต่กว่า 1 ปี	( ) 2. 1 - 2 ปี
( ) 3. 3 - 4 ปี	( ) 4. มากกว่า 5 ปี

5. ช่วงเวลาที่ทำงานมาใช้บริการ

- ( ) 1. 8.00- 12.00 u. ( ) 2. 12.00 - 16.00 u
( ) 3. 16.00 - 20.00 u. ( ) 4. 20.00 - 24.00 u
( ) 5. 00.00 - 04.00 u. ( ) 6. 04.00 - 08.00 u.

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการบริการของโรงพยาบาลอย่างเต็มที่

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายอรรถนันท์ ก้าโน
วัน เดือน ปีเกิด	15 มิถุนายน 2509
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการงานก่อสร้าง) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช พ.ศ.2550
สถานที่ทำงาน	ร้านรัตนภัณฑ์ 106 หมู่ 3 ตำบลท่าเหลือ อำเภอคลองเต่า จังหวัดเชียงใหม่
ตำแหน่ง	นักธุรกิจ